

GODIŠNJE
IZVJEŠĆE
2022

IMPRESSUM

Izdavač:

Društvo za oblikovanje održivog razvoja

Za izdavača:

Miljenka Kuhar

Dizajn i prijelom:

Anja Vulinec

Učestalost izlaženja:

godišnje

Godina izdanja:

2023.

SADRŽAJ

PREDGOVOR	4
Uvod.....	9
1. ENERGETIKA I OKOLIŠ	11
1.1 Publikacije.....	11
1.2 Istraživanje.....	16
1.3 Rad s građanima	17
1.4 Studijski posjeti	21
1.5 Konferencije i okrugli stolovi	22
1.6 Alati.....	24
1.7 Novi projekti	25
2. ENERGETIKA I DRUŠTVO	27
2.1 Publikacije.....	27
2.2 Rad s građanima	30
2.3 Konferencije	33
2.4 Radionice i sastanci.....	34
2.5 Alati.....	36
2.6 Priznanje	37
3. ANALIZA DRUŠTVENOG UČINKA	38
4. DOOR-OV CO₂ OTISAK TIJEKOM 2022. GODINE	40
5. VOLONTIRANJE I PRIPRAVNIŠTVO	43
5.1 Volontiranje	43
5.2 Pripravništvo	43
6. ORGANIZACIJSKI RAZVOJ	44
7. INTERNA STRUKTURA.....	45
8. FINANSIJSKO IZVJEŠĆE.....	46
8.1 Bilanca na dan 31.12.2022	46
8.2 Izvještaj o prihodima i rashodima za razdoblje od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine	48
8.3 Zaključak	51

PREDGOVOR

Dragi članovi i članice DOOR-a, suradnici, kolege i prijatelji, poštovani čitatelji,

Izvješće o radu DOOR-a u 2022. godini pred vas dolazi u godini u kojoj DOOR obilježava važnu obljetnicu - svojih prvi dvadeset godina! Zato se nadam da ćete me razumjeti što ću se u ovom predgovoru osvrnuti ne samo na prethodnu godinu, već i na okolnosti koje su nas pratile, na koje smo utjecali i koje smo stvarali posljednja dva desetljeća.

Lijepo je vidjeti da početna ideja zbog koje je DOOR osnovan – a to je promocija održivog razvoja na području energetike – i dalje aktualna, ali razrađenija, obogaćena dvadesetogodišnjim iskustvom, uvažavajući promjene i događanja u prethodna dva desetljeća.

Prvi projekti koje je DOOR pokretao imali su za cilj podizanje razine svijesti građana i obrazovanje o obnovljivim izvorima energije. Iako od svojih početka izrađujemo promotivne i informativne materijale o obnovljivim izvorima energije, iako smo izradili niz obrazovnih materijala o obnovljivim izvorima energije za osnovne i srednje škole (koje je i nadležno ministarstvo službeno prihvatio kao materijal za korištenje u nastavi), iako smo održali niz javnih događanja (tribina, predavanja, radionica, konferencija) za sve ciljne skupine (djecu iz vrtića i škola, studente, predstavnike gospodarstva, javnih medija, nevladinih udruga, načelnike i gradonačelnike, saborske zastupnike – da nabrojim samo neke), i nakon 20 godina potreba za informiranjem i edukacijom građana nije nestala (dapače, sve je jača!) pa i dalje građane potičemo na korištenje obnovljivaca! Zato smo u 2022. objavili „Smjernice za građane s ciljem povećanja udjela obnovljivih izvora energije u kućanstvima“.

S ciljem popularizacije energetike i održivog razvoja na području energetike već smo 2004. godine pokrenuli internetski portal Moja Energija, prvi takve vrste na hrvatskom jeziku. Moja Energija godinama je okupljala brojne suradnike i zainteresiranoj javnosti učinila dostupnima informacije o svim aspektima energetike, recenzirane od strane stručnjaka okupljenih u DOOR-u – od najnovijih vijesti vezanih za energetiku, preko informacija o svim dostupnim energentima i oblicima energije pa do jednostavnih pojašnjenja razlike između radne i jalove snage i energije. Portal Moja Energija je omogućavao objavljivanje sadržaja i međusobnu komunikaciju posjetiteljima portala davno prije društvenih mreža koje su kasnije zagospodarile interakcijom na internetu. Danas sve informacije važne za DOOR, uključujući sve digitalne rezultate naših projekata, objavljujemo na www.door.hr, a kao komunikacijske kanale koristimo i Facebook, Instagram i LinkedIn te elektronički newsletter.

Ubrzo nakon što smo se aktivirali na području obnovljivih izvora energije, utvrdili smo kako i građanima i tvrtkama treba pomoći kako bi energiju trošili što učinkovitije. I tu smo organizirali niz događanja, konzultacija, proveli istraživanja i objavili brojne studije i priopćenja. U okviru anketnih istraživanja i čitavog niza radionica u koje smo uključili više od 4000 građana osmislili smo mjere energetske učinkovitosti koje su uvrštene u Nacionalni plan energetske učinkovitosti za razdoblje 2012 – 2014. Taj je proces prepoznat i od strane Europske komisije i uvršten je u 5 najboljih projekata za uključivanje građana 2015. Kao i na području obnovljivih izvora energije, i u području energetske učinkovitosti i dalje postoji jaka potreba za informiranjem i educiranjem građana u što smo ponovo potvrdili i 2022. godine, posebice u svjetlu energetske krize i divljanja cijena energije i energenata, zbog čega smo i u prethodnoj godini objavili niz publikacija i organizirali događanja kojima smo građanima dali uvid u razloge porasta cijena i, kao i uvijek, savjete kako mogu energiju trošiti što učinkovitije i tako smanjiti izdatke za energiju.

U našem smo radu osvijestili da je energetska učinkovitost najbolji – ako ne i jedini alat – za borbu protiv energetskog siromaštva. Još smo 2009. godine pružili stručnu potporu nadležnom ministarstvu u izradi analize potrebne za utvrđivanje socijalnih posljedica liberalizacije energetskih tržišta te se tako aktivirali na polju javnih politika za suzbijanje energetskog siromaštva. Energetsko siromaštvo naš je strateški prioritet od 2015. godine te smo sudjelovali u izradi prvog propisa izravno vezanog za energetsko siromaštvo "Uredbe o kriterijima za stjecanje statusa ugroženih kupaca energije iz umreženih sustava". Također, uspostavili smo suradnju s tijelima javne uprave i lokalne samouprave u cilju istraživanja i suzbijanja energetskog siromaštva.

S energetskim siromaštvom smo se borili i na terenu! Nakon početnih analiza, poduzeli smo niz terenskih istraživanja energetskih navika siromašnih kućanstava, proveli velik broj energetskih pregleda i jednostavnih mjera energetske učinkovitosti te na temelju prikupljenih podataka predlagali brojne javne politike s ciljem ublažavanja energetskog siromaštva. Naš projekt u okviru kojeg su studenti zagrebačkog Fakulteta elektrotehnike i računarstva posjećivali energetski siromašna kućanstva, provodili energetske preglede i pronalazili rješenja za uštedu energije proglašenje za najbolji europski projekt održive energetike u kategoriji Mladi 2020. godine. U 2022. godini DOOR je provodio čak tri višegodišnja međunarodna projekta na području energetskog siromaštva, izradio niz publikacija i održao velik broj javnih događanja koja su se bavila ovom temom, a posebno smo ponosni što smo, nakon višegodišnjih priprema, pokrenuli i Centar za borbu protiv energetskog siromaštva, na adresi Slavka Batušića 7 u Zagrebu.

Iako naš rad na promociji obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti izravno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena, to smo područje u našem Strateškom planu za razdoblje 2021. – 2027. izdvajali kao treće područje od strateškog interesa DOOR-a. S posebnim interesom pratimo donošenje i provedbu propisa povezanih s očuvanjem klime i pratimo provedbu nacionalnih energetskih i klimatskih politika, a posebice nacionalnih energetskih i klimatskih planova. Od kako se u Hrvatskoj provode operativni programi, pratimo uspješnost alokacije sredstava u prioritetnim područjima koja su ključna za naš rad (promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, kao i klimatske promjene) i o tome izvještavamo zainteresiranu javnost. U 2022. godini tako smo analizirali uspješnost apsorpcije svih sredstava koja su bila namijenjena ovim područjima u Hrvatskoj, za čitavo razdoblje od 2014. do 2020. godine.

Sve ovo ne bi bilo moguće bez stalne i sve čvršće suradnje s našim partnerima u Zagrebu, Hrvatskoj i širom Europe, i to iz sva tri sektora – civilnog, poslovnog i javnog. Surađujemo s organizacijama iz većine europskih zemalja – kako iz država članica Europske unije, tako i iz zemalja koje Uniji pristupaju. Ponosni smo članovi većeg broja nacionalnih, europskih i međunarodnih mreža, a također sudjelujemo u radu više povjerenstava i radnih skupina koja se bave područjima koja su važna za naš rad.

Sve veći opseg aktivnosti neraskidivo je vezan sa sve većim sredstvima koja su nam na raspolaganju temeljem uspješnih prijava na javne natječaje, prvenstveno za sredstva Europske unije. Naš prvi projekt financiran EU sredstvima proveli smo 2008. i 2009. godine unutar programa PHARE, prvi međunarodni projekt financirao se iz programa Inteligentna energija za Europu, a od tada do danas proveli smo brojne projekte na nacionalnoj razini, kao i prekogranične i međunarodne projekte, i to financiranjem iz programa IPA, Interreg, Horizon 2020, Life, EUKI, Erasmus, Grundtvig, itd... Danas DOOR ima iskustva u provedbi projekata iz gotovo svih izvora financiranja dostupnih u našem dijelu svijeta, kao i kapacitete za odgovoriti na zahtjeve najzahtjevnijih donatora.

Naravno, to je omogućio organizacijski razvoj DOOR-a, koji se od isključivo volonterske organizacije bazirane na radu članova, preko prvih zaposlenika 2007. godine, razvio do kompetentne, pouzdane i stručne organizacije u kojoj tijela udruge (Upravni odbor i Skupština) obavljaju upravljače funkcije, a poslove i provedbu projekata prvenstveno obavlja izvršna direktorica i ured sa čak 13 zaposlenih na puno radno vrijeme.

U okviru ove kratke retrospekcije, skrećem vam pažnju i na to da DOOR svoja godišnja izvješća o radu javno objavljuje od 2007. godine, a dostupna su ovdje.

Putovanje od 2003. do danas tražilo je predanost, ustrajnost, hrabrost i strasti, i zahvaljujem svima koji su bili uz DOOR – članovima, zaposlenicima, partnerima – i pomogli mu da postane ono što je danas.

Želim vam ugodno čitanje informacija u ovom izvješću o radu DOOR-a, stojim na raspolaganju za sve dodatne informacije, a svima nam želim puno rada, puno uspjeha i u puno suradnje te barem još ovoliko rada i ponosa u desetljećima koja su pred nama!

Sretan nam dvadeseti rođendan!

Dr.sc. Maja Božičević Vrhovčak,
Predsjednica Upravnog odbora

PREDGOVOR

Iza nas je još jedna i to devetnaesta godina DOOR-ovog djelovanja, koja nas polako uvodi u dvadesetu, i dok pišem ovaj uvod u naše Godišnje izvješće za 2022. godinu ili devetnaestu godinu od osnivanja, već smo dobrano zagazili u dvadesetu godinu i već nam se smiješe neki novi projekti i neki novi izazovi. Već se ubrzano pripremamo za proslavu naše 20 godišnjice, smisljamo planove za narednih 20 godina, istovremeno se prisjećajući što smo sve postigli u proteklih 20.

DOOR je u svojih prvih 20 godina, u antropomorfnim terminima, bio sretan što je bio okružen ljudima kojima je bilo stalo do njegova napretka. Bio je isto tako sretan u izboru ljudi koji su se u DOOR učlanili, volontirali, njime upravljali, u DOOR-u radili, jer se u proteklih 20 godina možemo pohvaliti da su kroz DOOR prošli, ali i zadržali se sjajni stručnjaci, znanstvenici, aktivisti, sjajni ljudi. Bio je sretan u izboru partnera – koji su DOOR uvijek podržavali i gurali naprijed, a naposlijetku bio je sretan i u projektima koji su se provodili i čiji se pozitivan učinak osjeća dugo nakon njihova završetka.

DOOR je danas nacionalno, ali i međunarodno prepoznat, njegovi članovi i zaposlenici, dio su šarolike klimatske i energetske zajednice. I kada danas razmišljam o DOOR-u, ne vidim DOOR samo kroz prizmu njegovih uspjeha, već kroz prizmu ljudi koji su te uspjehe učinili mogućim, razmišljam i o neuspjesima koji su nam se dogodili putem i koji su nas možda iscrpili, ali i očvrsnuli, učinili životnijima, nekako stvarnijima. O DOOR-u razmišljam kao jednoj velikoj obitelji, onakvoj o kakvoj bismo čitali kod Gogolja. I kao što je u svim velikim obiteljima slučaj, svatko od nas ima neku svoju ulogu, ulogu koja se s vremenom mijenja - netko je pozitivan, netko je negativan, netko je optimističan, netko vjeruje u odrast, netko u električna vozila, netko voli krafne, a netko drugi pse, i vrlo se rijetko oko svega slažemo, ali se uvijek međusobno podržavamo, bodrimo i pomažemo da budemo bolji - bolji kolege, bolji građani, bolji ljudi koji grade ugodnije, klimatski neutralnije društvo.

Miljenka Kuhar,
Izvršna direktorka

Uvod

DOOR je udruga građana osnovana 2003. godine, čija je misija promicanje globalnih ciljeva održivog razvoja na području energije i klime te oblikovanje pravičnog niskougljičnog društva u suradnji s građanima, organizacijama i institucijama na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.

I tijekom 2022. godine DOOR je radio na ispunjavanju svoje misije – tranzicije prema niskougljičnom društvu, postizanju društvene pravednosti i društva temeljenog na uključivosti i demokratičnosti, te suzbijanju siromaštva, kao i na ispunjavanju svoje vizije društva koje se oslanja na održivu energetiku u kojem javnost sudjeluje u donošenju, praćenju i evaluaciji javnih politika.

Nakon što je u 2021. godini usvojen novi Strateški plan za razdoblje od 2021. do 2027. godine, DOOR je nastavio djelovati u područjima koja su Planom utvrđena, a to su: energetika i društvo, energetika i okoliš te institucionalni razvoj. Specifično u okviru svakog od područja, DOOR se posebno bavi cjelinama:

1. Energetsko siromaštvo

- energetska učinkovitost

2. Obnovljivi izvori energije

- energetske zajednice građana i zajednice obnovljive energije te osnaživanje građana na tržištu električne energije

3. Klimatske promjene

- prilagodba klimatskim promjenama

4. Organizacijski razvoj

Ujedno u 2022. godini zaposlenici i članovi DOOR-a su sudjelovali u različitim mrežama i inicijativama poput Zelenog foruma, Zagovaračke platforme za energiju i klimu, GOOD inicijative, Hrvatske mreža za suradnju na Euro-Mediteranu, Climate Action Networka Europe, European Environmental Citizens Organization for Standardization, Connect4Climate, Europskog opservatorija za energetsko siromaštvo. Značajan doprinos ostvaren je radom u brojnim povjerenstvima, vijećima, odborima i radnim skupinama iz Hrvatske i Europe:

- Povjerenstvo za međusektorsku koordinaciju za politiku i mjere za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama (koordinator: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja)
- Tehnička radna skupina za ublažavanje klimatskih promjena i Tehnička radna skupina za prilagodbu klimatskim promjenama (koordinator: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja)
- Odbor za praćenje Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ (koordinator: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije)
- Radna skupina na projektu Social Green (Regionalne politike za ozelenjavanje socijalnog stambenog sektora, koordinator: REA Sjever)
- Partnersko vijeće Grada Zagreba za pripremu, izradu, praćenje provedbe i vrednovanje Plana razvoja Grada Zagreba za razdoblje 2021.-2027.

U ovom godišnjem izvješću donosimo vam pregled provedenih aktivnosti, projekata, izveštaja i analiza, društvenog učinka, volontiranja te organizacijskog razvoja. Uz provedene aktivnosti, u izvješću je prikazana i DOOR-ova interna struktura i finansijsko izvješće za 2022. godinu.

1

ENERGETIKA I OKOLIŠ

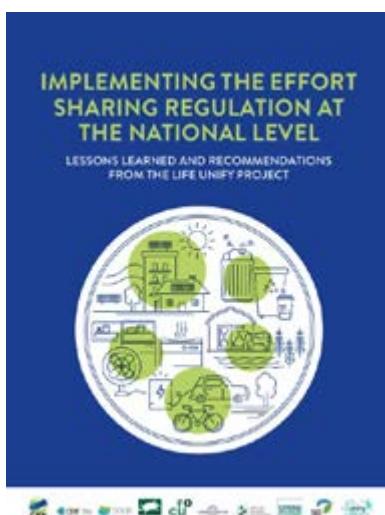
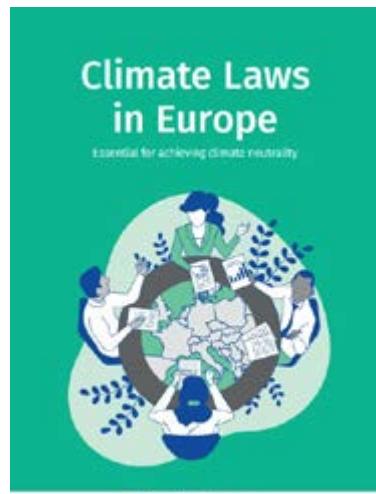
1. ENERGETIKA I OKOLIŠ

1.1 Publikacije

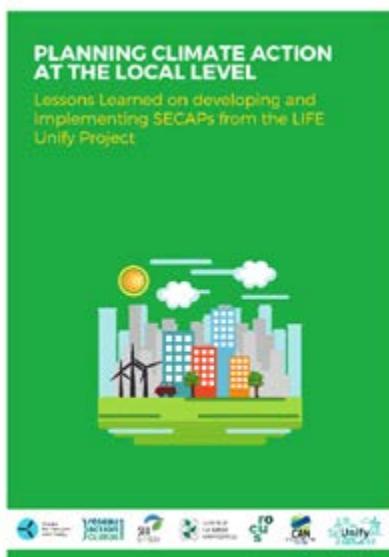
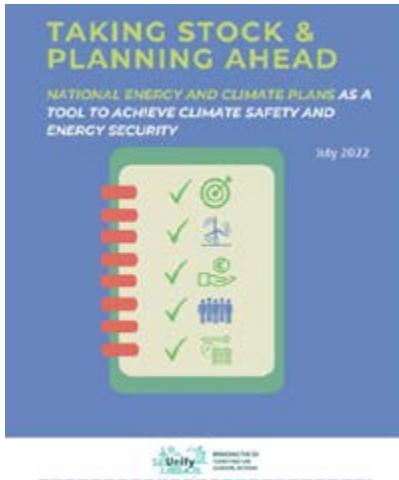
U okviru projekta „**UNIFY: Spajanje EU na području klimatskih akcija**“ koji je završio krajem kolovoza 2022. godine izrađena su i objavljena **četiri izvješća i dvije analize** vezane uz klimatski zakon, financiranje aktivnosti u području klime i NECP u čijoj je izradi DOOR sudjelovao.

Izradu Izvješća „[Klimatski zakoni u Europi – ključni za postizanje klimatske neutralnosti](#)“ koordinirao je CAN Europe, a u izradi su sudjelovali svi partneri Unify konzorcija. U Izvješću je prikazano stanje nacionalnih klimatskih zakona u 17 europskih zemalja, uključujući i one izvan granica EU-a. Cilj ovog Izvješća je omogućiti lak pristup sadržaju i statusu klimatskog zakona u obuhvaćenim zemljama, promicati potrebu za većom nacionalnom odgovornošću u ostvarenju klimatske neutralnosti EU-a, te pružanje podrške partnerima u poticanju država članica u preuzimanju većih odgovornosti i bržeg usvajanja ciljeva klimatske neutralnosti.

U Izvješću „[Implementing the Effort Sharing Regulation at the national level](#)“ provedena je detaljna procjena politika i mjera usvojenih u sektorima koji su dio Uredbe o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. godine kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma (eng. Effort Sharing Regulation, ESR) u osam država članica Europske unije. Osim pregleda doprinosa sektora globalnim klimatskim ciljevima EU-a, u Izvješću se nude preporuke s ciljem unaprjeđivanja teksta revidirane Uredbe na temelju iskustava prikupljenih na nacionalnim razinama.

Izvješće „[Taking Stock & Planning Ahead National Energy and Climate Plans as a Tool to Achieve Climate Safety and Energy Security](#)“ razmatra implementaciju integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova (eng. National energy and climate plans, NECP's). NECP-ovi mogu biti kvalitetan instrument EU-a koji će doprinijeti ograničavanju globalnog zatopljenja na 1,5°C, dok istovremeno osiguravaju energetsku sigurnost i energetsku pravednost diljem EU-a. U svojim NECP-ovima države članice EU-a moraju opisati nacionalne klimatske i energetske ciljeve te politike i mјere za njihovo postizanje za razdoblje od 2021. do 2030. godine. Države članice imaju obavezu revidirati svoje Nacionalne energetske i klimatske planove do sredine 2023. godine, a Izvješće predlaže preporuke za reviziju pojedinih Planova.

Važnost planiranja i provedbe akcijskih planova za energetski i klimatski održiv razvoj je svaki dan sve veća jer se očekuje da do 2030. godine više od 70 % građana EU-a živjeti u urbanim područjima. Zbog toga će jedinice lokalne samouprave EU-a imati temeljnu ulogu u ubrzavanju djelovanja diljem EU-a i poticanju potrebne transformacije u dekarbonizirano društvo. Izvješće pod nazivom „[Planning climate action at the local level: Lessons Learned on developing and implementing SECAPs from the LIFE Unify Project](#)“ sažima stečena iskustva Unify partnera koji na lokalnoj razini rade na akcijskim planovima za energetski i klimatski održiv razvoj. Sažeti su glavni zaključci i trendovi u pet država članica EU-a, te su navedeni prijedlozi za ubrzanje lokalnog klimatskog djelovanja.

Akcijskim planovima energetski održivog razvoja i prilagodbe na klimatske promjene (engl. Sustainable Energy and Climate Action Plan – SECAP), bavi se i [Analiza izrade akcijskih planova energetski održivog razvoja i prilagodbe na klimatske promjene u Republici Hrvatskoj](#). Cilj primjene Akcijskog plana je smanjiti emisije CO₂ u svim sektorima provedbom mјera energetske učinkovitosti, korištenjem obnovljivih izvora energije i ekološko prihvatljivih goriva, racionalnim upravljanjem potrošnjom, kontinuiranom edukacijom i drugim mjerama; u što većoj mjeri pridonijeti sigurnosti i diversifikaciji energetske opskrbe; smanjiti energetsku potrošnju u sektorima zgradarstva, prometa i javne rasvjete.

[Analiza Europskih strukturnih i investicijskih fondova u Hrvatskoj u području klime i energije](#) preispituje apsorpciju sredstava koja su u programskom razdoblju 2014.-2020. bila dostupna Republici Hrvatskoj iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova. Analiza se fokusira na apsorpciju sredstava u dva prioriteta područja i to Prioritetnom području 4 -Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije i Prioritetnom području 5 - klimatske promjene i upravljanje rizicima u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.

Jedan od posebnih ciljeva projekta „**METAR do bolje klime**“ izrada je smjernica javnih klimatskih politika utemeljenih na dokazima. U okviru projekta, u 2022. godini izrađeno je nekoliko smjernica i izvještaja temeljem provedenih fokus grupa.

Na temelju provedenih fokus grupa s ravnateljicama i ravnateljima u osnovnim i srednjim školama u Zagrebu, Rijeci, Opatiji i Mariji Bistrici, u srpnju su objavljene smjernice „[Škole za održivu budućnost - smjernice za odgojno-obrazovni sustav u prilagodbi klimatskim promjenama i ublažavanju njihovih posljedica](#)“ koje odgojno-obrazovne ustanove u Hrvatskoj educiraju o tome kako mogu pridonijeti prilagodbi klimatskim promjenama.

U okviru projekta METAR objavljene su i „[Smjernice za građane s ciljem povećanja udjela obnovljivih izvora energije u kućanstvima](#)“ u kojima se predlaže ugradnja fotonaponskih sustava za proizvodnju električne energije, odnosno sunčanih elektrana s ciljem ublažavanja negativnog utjecaja klimatskih promjena, ali i kao odgovor na rastuću cijenu energetskih usluga.

Osim smjernice za građane u okviru projekta Metar do bolje klime izrađene su i „[Smjernice za energetsku tranziciju i porast korištenja sunčeve energije u lokalnim zajednicama](#)“. S obzirom na to da je jedan od fokusa tematskih mreža suradnja organizacija civilnog društva (OCD-a) i znanstveno – istraživačkih institucija, cilj smjernica je istražiti neke od primjera takvog oblika suradnje izvan Hrvatske, s fokusom na klimatsko-energetske teme.

- Jedinice lokalne samouprave (JLS-ovi) mogu biti pokretači i nositelji energetske tranzicije te znatno doprinijeti energetskoj neovisnosti zajednica. Djelujući lokalno, mogu doprinijeti dobrobiti svojih građana te istovremeno podržati globalnu borbu protiv klimatskih promjena. Stoga, ovim smjernicama želimo potaknuti JLS-ove na djelovanje kako bi motivirali i olakšali svojim građanima put do instalacije sunčanih elektrana i toplinskih kolektora na krovovima obiteljskih kuća i ostalih samostojećih objekata.

U razdoblju od veljače do svibnja u sklopu projekta "METAR do bolje klime" provedene su fokus grupe u Puli, Slavonskom Brodu, Zadru i Zagrebu. Fokus grupe uključivale su lokalne predstavnike jedinica lokalne samouprave, znanstveno-istraživačkih institucija i organizacija civilnog društva, a raspravljalo se o budućnosti koja može dočekati gradove ako se o klimi ne počne hitno voditi računa. Fokus grupe organizirali su i proveli Društvo za oblikovanje održivog razvoja, Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Terra Hub Croatia i u suradnji s lokalnim partnerima (Brodsko ekološko društvo - BED, Eko-Zadar, Udruga Zelena Istra i Zelena akcija), a iz njih je proizašlo osam priča iz četiri grada koje su moguća vizija budućnosti koje su objavljene pod nazivom „[Priče iz budućnosti četiri grada](#)“.

U okviru projekta Energetski, kulturni i održivi razvoj Buševca – ulaganje u programe i infrastrukturu lokalne zajednice (Buš Eko?!) DOOR je s Fakultetom strojarstva i brodogradnje izradio „Plan energetske neovisnosti Buševca“. U Planu je predloženo ukupno 19 mjera za smanjenje potrošnje energije i emisije stakleničkih plinova te postizanje energetske neovisnosti Buševca. Sektori kojima su analizirana trenutna stanja i za koje su izrađene mjere su: zgradarstvo, obnovljivi izvori energije, promet i javna rasvjeta.

1.2 Istraživanje

U okviru projekta "METAR do bolje klime" tijekom 2021. godine provedeno je istraživanje koje je proveo Institut za društvena istraživanja u Zagrebu u suradnji s Društvom za oblikovanje održivog razvoja na nacionalno reprezentativnom uzorku od 1000 ispitanika s ciljem stjecanja uvida u stavove javnosti o širokom spektru pitanja povezanih s okolišem, klimatskim promjenama i energetskom tranzicijom u Hrvatskoj. Na temelju istraživanja je tijekom 2022. godine napisan o stavovima i mišljenjima o zaštiti okoliša, klimatskim promjenama i energetskoj tranziciji u Hrvatskoj pod naslovom „[Izgubljeno desetljeće: Stavovi i mišljenja o zaštiti okoliša, klimatskim promjenama i energetskoj tranziciji u RH](#)“.

1.3 Rad s građanima

U okviru projekta „METAR do bolje klime“ održano je nekoliko fokus grupe o opasnostima koje nose klimatske promjene, kao i o problemima s kojima se zbog njih suočavaju građani na lokalnom nivou.

Sredinom veljače u organizaciji DOOR-a kao vodećeg partnera projekta, projektnih partnera Instituta za političku ekologiju (IPE), udruge Terra Hub i Eko-Zadar, pod istraživačkim vodstvom Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu (IDIZ), održane su [dvije fokus grupe u Zadru](#), i [dvije u Slavonskom Brodu](#) s predstvincima organizacija civilnog društva, znanstveno-istraživačkih institucija i jedinice lokalne samouprave. U ožujku su održane [dvije fokus grupe u Zagrebu](#), dok je u svibnju održana fokus grupa u Puli. **Cilj fokus grupe bio je otvoriti dijalog s lokalnim dionicima o opasnostima klimatskih promjena**, s njima povezanim problemima, te rješenjima identificiranih problema iz lokalne perspektive. Istaknuti su brojni problemi - od nedostatka i kvalitete zelenih javnih površina i biološke raznolikosti, preko neprimjerenog razumijevanja i komunikacije znanstvenih spoznaja povezanih s uzrocima i posljedicama klimatskih promjena prema široj javnosti, do nedostatka komunikacije i konstruktivne suradnje između relevantnih dionika.

U veljači 2022. godine u okviru projekta METAR otvoreno je [javno savjetovanje o smjernicama](#) koje mogu pomoći u povećanju udjela obnovljivih izvora energije u lokalnim zajednicama te tako ubrzati energetsku tranziciju. U raspravi su bile dvije smjernice: one za energetsku tranziciju i porast korištenja sunčeve energije u lokalnim zajednicama te one za građane i građanke s ciljem povećanja udjela obnovljivih izvora energije u kućanstvima. **U smjernicama se sažeto navode prednosti ugradnje sunčane elektrane na krovove, mjere koje jedinice lokalne samouprave mogu poduzeti** kako bi potaknule veće korištenje sunčeve energije te druge korisne informacije i preporuke. Smjernice uključuju i [kalkulator](#) za okvirnu procjenu isplativosti ugradnje sunčane elektrane.

[Javno predstavljanje i rasprava o smjernicama „Škole za održivu budućnost - smjernice za odgojno-obrazovni sustav u prilagodbi klimatskim promjenama i ublažavanju njihovih posljedica“](#) objavljenim u okviru projekta METAR održani su u svibnju 2022. godine.

U svibnju je u DOOR-ovom uredu otvoren [trajni postav](#) u okviru projekta **UrbanSTEM – za gradove i zajednice budućnosti**. Trajni postav sastoji se od opreme koja je dostupna na korištenje građanima, a cilj je motivirati i zainteresirati učenike za teme iz STEM područja. Građani mogu razgledati postav svaki radni dan tijekom radnog vremena DOOR-a.

U okviru Ljetne škole „STEM pristup za gradove budućnosti“ u Šibeniku, koju je u suradnji s DOOR-om, Fakultetom prometnih znanosti i Fakultetom strojarstva i brodogradnje organizirao ODRAZ od 18. do 22. srpnja 2022. godine, sudionici ljetne škole izradili su [pet prometno-prostornih rješenja za klimatski neutralniji grad Šibenik](#). Sudionici Ljetne škole bili su studenti iz područja arhitekture, građevine, prometa, geografije, strojarstva i informatičkog dizajna koji su zajedno činili interdisciplinarne timove, a ideje su izradili na temelju terenskog istraživanja dijelova grada i usmjeravanja mentora. Ideje studenata za održivu mobilnost Grada Šibenika predstavljene su na konferenciji “Prometno-prostorna rješenja za gradove budućnosti” 22. srpnja 2022. godine u sklopu Dana otvorenih vrata u prostoru Kampusa Tvrđave sv. Ivana.

U okviru projekta "Razvoj mreže STEM ambasadora" DOOR je u rujnu 2022. godine održao [online predavanje iz područja energetike za dvadesetak STEM ambasadora](#). Sudionici su uglavnom bili zaposlenici fakulteta i studenti iz STEM područja, a na predavanju su slušali o osnovama energetike. Sudionike su naviše zanimali savjeti za učinkovito korištenje energije, od što učinkovitijeg grijanja doma, korištenja potrošne tople vode, do savjeta za učinkovito korištenje električnih uređaja u kućanstvu i rasvjete.

U 2022. godini organizirana su predavanja u okviru **Obrazovne akademije**, kojom se građanima nastroje približiti teme kojima se DOOR bavi: poput energetskog siromaštva, klimatskih promjena i financiranja mjera u području klime i energetike i slično. Obrazovna akademija je jedinstveno mjesto za informiranje i edukaciju o relevantnim temama iz područja energetike i klime, a održava se u kontinuiranoj suradnji s relevantnim stručnjacima iz tih područja. Predavanja koja se održavaju u sklopu Obrazovne akademije se snimaju i možete ih pronaći na [DOOR-ovom službenom Youtube kanalu](#).

U sklopu dvomjesečnog Programa ekološke pismenosti „[Što se to događa s klimom?](#)“, serije interaktivnih događanja koja se odvila u mreži Knjižnica Grada Zagreba, DOOR-a i izdavačke kuće Indigo, [održane su tri radionice](#) za učenike u knjižnicama Grada Zagreba. Na radionicama koje su se održavale u listopadu i studenom učenici su se imali prilike upoznati s uzrocima i posljedicama klimatskih promjena uz pomoć edukativnog stripa za djecu i mlade pod nazivom „Što se događa s klimom?“. Osim u predavanju učenici su sudjelovali i u vježbama na kojima su na praktičan način učili o stakleničkim plinovima, razlici između vremena i kiše, emisijama stakleničkih plinova...

U okviru projekta „**UrbanSTEM – za gradove i zajednice budućnosti**“, DOOR je održao više radionica za djecu i mlade, putem kojih su učili o važnosti STEM područja, održivim načinima kretanja, ali i brizi za okoliš i klimatskim promjenama.

DOOR je učenicima [Osnovne škole Špansko Oranice](#) organizirao **posjet trajnom inovativnom postavu** koji se nalazi u DOOR-ovom uredu. Učenicima i učenicama sedmih razreda održano je predavanje o STEM-u, obnovljivim izvorima energije i klimatskim promjenama. Predstavljene su i prednosti korištenja vozila s pogonom na električnu energiju, a zainteresirani učenici imali su prilike isprobati vožnju električnim romobilom i električnim biciklom.

Jedna radionica koju je DOOR održao u okviru projekta UrbanSTEM bila je namijenjena učenicima i učenicama četvrtih i šestih razreda [OŠ Dolac Rijeka](#), gdje su pomoći pokusa naučili što su klimatske promjene i zašto se pojavljuju, što je efekt staklenika, koji su staklenički plinovi, koje su posljedice klimatskih promjena i što oni mogu učiniti za dobrobit klime i zajednice u kojoj žive. Na Danu bez školskog zvona [Osnovne škole K. Š. Gjalskoga](#) u Zagrebu DOOR je s učenicima radio na sklapanju STEM setova za učenje, solarnih robota, a učenici su isprobali i vožnju električnim biciklima i električnim romobilima.

Osim u školama, **STEM radionice** u okviru projekta „UrbanSTEM“ održavane su i u vrtićima. Na radionici u dječjem [vrtiću Utrina](#) su kroz pokuse djeci objašnjene pojave s kojima se susreću u svakodnevnom životu - gravitacija, magnetizam itd. U dječjem [vrtiću Limač](#) u Zagrebu DOOR je održao STEM radionicu na kojoj su djeca naučila kako nastaje kiša, kako biljke crpe vodu, ali i kolika može biti snaga izvora obnovljive energije poput vjetra. U dječjem [vrtiću Prečko](#) održane su tri radionice o kompostiranju i recikliranju. Na radionicama djeca su učila o važnosti recikliranja i kompostiranja, te su u grupama izrađivala svoj kompost i kompostere.

1.4 Studijski posjeti

DOOR je s predstavnicama partnerskih organizacija (Bioteka, Prehrambeno-biotehnološkim fakultetom u Zagrebu, DOOR, FabLabhr.NET i Astronomsko društvo Višnjan) i volonterima, sudjelovao na edukaciji „[Promoting STEM Education through Teacher Training](#)“ koja se održala u Portu u Portugalu, od 28. ožujka do 1. travnja 2022. godine. Cilj edukacije bio je usvojiti nova znanja i tehnike o pripremi i održavanju predavanja i radionica za djecu, učenike, studente ili odrasle na inovativan i zanimljiv način, prilagođen polaznicima određene radionice ili predavanja. Edukacija je organizirana u sklopu projekta „Razvoj mreže STEM ambasadora“ čiji je nositelj udruga Bioteka.

S predstavnicima partnerskih organizacija na projektu „UrbanSTEM – za gradove i zajednice budućnosti“ predstavnici DOOR-a su [u svibnju posjetio Graz](#) s ciljem usvajanja novih znanja iz primjera dobre prakse u području urbane mobilnosti. Tijekom posjeta predstavljeni su brojni modeli održive mobilnosti u gradovima

1.5 Konferencije i okrugli stolovi

U svibnju je u Buševcu održana [završna konferencija projekta Buš Eko?!](#) – Energetski, kulturni i održivi razvoj Buševca – ulaganje u programe i infrastrukturu lokalne zajednice. Konferencija je održana u Društvenom domu, koji je obnovljen u sklopu projekta, a događaju je prisustvovalo više od 100 građana Buševca. Uz radove na obnovi, u sklopu projekta razvijen je i Plan energetske neovisnosti Buševca u kojem su definirane mjere i način njihovog financiranja, kako bi Buševec u budućnosti postao samodostatan i nezavisno u energetskom smislu.

U suradnji s udrugom Zelena Istra u lipnju **u Puli je organiziran regionalni okrugli stol „Lokalno planiranje za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama“**. Na okruglom stolu okupili su se stručnjaci, znanstvenici, aktivisti, predstavnici Grada Zagreba, Grada Pule te tvrtki iz regije kako bi razmijenili iskustva na temu klimatskih mreža, lokalnog energetskog i klimatskog planiranja. DOOR je predstavio izvještaj o stanju lokalnog energetskog i klimatskog planiranja u Hrvatskoj koji je nastao u okviru Unify projekta financiranog sredstvima LIFE programa. Izvještajem je obuhvaćeno 26 SECAP-a (Akcijijski plan energetski održivog razvijatka i prilagodbe klimatskim promjenama) koji su u Hrvatskoj izrađeni u periodu 2017. – 2022. godine.

Od 14. do 17. lipnja u Pisi u Italiji održana je **14. konferencija Europskog društva za ekološku ekonomiju pod nazivom „Hoće li Ahilej sustići kornjaču?“** (eng. „Will Achilles catch up with the tortoise“). DOOR-ov Tomislav Cik je na konferenciji održao prezentaciju o vizualizaciji izazova 21. stoljeća u Europi u kontekstu klimatskih promjena i pandemijskog šoka. Na konferenciji su se okupili znanstvenici, javni djelatnici, učenici, studenti i predstavnici organizacija civilnog društva kako bi novim spoznajama, perspektivama i raspravama doprinijeli nužnoj promjeni paradigme kao odgovor na prividnu nemogućnost promjene. Fokus je bio na pitanjima održivosti i transformativnim politikama za postizanje klimatske neutralnosti u europskom kontekstu.

U okviru projekta „UrbanSTEM – za gradove i zajednice budućnosti“ ODRAZ – Održivi razvoj zajednice je u srpnju u Šibeniku organizirao **Konferenciju pod nazivom „Prometno-prostorna rješenja za gradove budućnosti“**. DOOR kao koordinator projekta je u okviru projekta predstavio projektne aktivnosti, a Fakultet prometnih znanosti je prikazao prijedlog rješenja održivog javnog gradskog prijevoza za područje Grada Velike Gorice, te su sudionicima prikazana i idejna rješenja za razvoj javnih prostora na području grada Šibenika, koja su bila izrađena u sklopu ljetne škole za mlade „STEM pristup za gradove budućnosti“.

U listopadu su predstavnici DOOR-a sudjelovali na **okruglom stolu „Energetske budućnosti i građanska participacija“** u Zagrebu. Okrugli stol je tematizirao intenzivno korištenje fosilnih goriva i tranziciju prema obnovljivima izvorima energije, a predstavnica DOOR-a je sudjelovala u raspravi o važnosti energetske tranzicije te nužnosti njezina promišljanja u kontekstu društvenih promjena, urbanih budućnosti, energetskog siromaštva i energetskoj pravednosti.

DOOR-ov predstavnik prezentirao je primjenu modela odrastničke krafne za analizu održivosti sedam hrvatskih gradova te pružio ključne rezultate i lekcije u području biofizičkih, socioekonomskih i kulturnih potencijala analiziranih lokaliteta na **događaju u organizaciji Instituta za političku ekologiju**, pod nazivom „[Budućnost grada: što krafne imaju s tim?](#)“ koji je održan u studenom u sklopu projekta „Cities As Places of Hope“ koji organizira Green European Foundation. Prezentaciju s glavnim rezultatima i zaključcima istraživanja možete pogledati na [poveznici](#), zajedno s govorima svih sudionika događanja.

1.6 Alati

Sukladno Uredbi o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime (EU) 2018/1999 godine, države članice su se obvezale pratiti implementaciju svojih Nacionalnih energetskih i klimatskih planova te o napretku redovito izještavati Europsku komisiju. Stoga je DOOR je u okviru UNIFY projekta pokrenuo **alat za praćenje napretka u ostvarivanju nacionalnih klimatskih i energetskih ciljeva planiranih u NECP-u**. Alat je dostupan na poveznici necp.door.hr.

U sklopu projekta METAR do bolje klime izrađen je **kalkulator za sunčane elektrane** za procjenu isplativosti investicije u fotonaponski sustav. [Kalkulator](#) je izrađen prema objavljenim smjernicama, a pomoću njega možete izračunati koji je sunčani potencijal objekta te koliko novca ćete uštedjeti nakon ugradnje sunčane elektrane.

1.7 Novi projekti

U 2022. godini DOOR je započeo s provođenjem **tri nova projekta**.

Od listopada DOOR je kao jedan od partnera započeo s provedbom projekta [BIOLOC – Biobased and social innovation to revitalise European local communities](#) (Revitalizacija europskih lokalnih zajednica kroz biološke i društvene inovacije). Cilj projekta je unaprijediti ulogu i utjecaj bio-temeljenih i društvenih inovacija kako bi se revitalizirale europske lokalne zajednice te kako bi se ubrzao sveobuhvatni prijelaz na resursno učinkovit i kružni biološko temeljen sustav proizvodnje i potrošnje. Tim se aktivnostima postižu socijalna, ekomska i okolišna održivost. Pilot područje za Hrvatsku će se usredotočiti na područje Jadranske Hrvatske, gdje se povezivanje različitih sektora, poput npr. bioekonomije i turizma, ističe kao snažan pokretač ruralnih i obalnih područja. Njihov razvitak te mobilizacija bio-resursa ima za cilj pozitivno utjecati na nepovoljni trend depopulacije ruralnog Jadrana, što se, uz siromaštvo regije, ističe kao jedan od glavnih problema. DOOR će utjecati na "zelenu" tranziciju kroz razne mјere te krojenje poslovnih modela koji bi zadovoljili lokalne potrebe.

U rujnu DOOR je kao jedan od partnera započeo s provedbom projekta [Bringing EU Member States together to achieve the 1.5°C objective of the Paris Agreement – TogetherFor1.5](#) (Povezivanje zemalja članica EU kako bi se postigao cilj Pariškog sporazuma od 1,5°C – TogetherFor1.5). Projekt traje 36 mjeseci, od rujna 2022. do kolovoza 2025. godine, financira se iz Programa LIFE, linija LIFE21-GIC-BE-LIFE, a sufinancira ga Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Glavni cilj projekta je usklađivanje europskih klimatskih akcija sa ciljem Pariškog sporazuma od 1,5°C. Navedeno se planira postići kroz revizije klimatskih i energetskih politika – Nacionalnih energetskih i klimatskih planova (NECP) te paketa Spremni za 55 (Fit For 55). Paralelno, projektni partneri će pratiti implementaciju nacionalnih planova kako bi utvrdili prilike i nedostatke koji mogu biti uključeni u dokumente tijekom revizije.

Prvog dana prosinca 2022. godine započela je provedba projekta **CEESEU-DIGIT** [Central and Eastern Europe Sustainable Energy Union's Design and Implementation of regional Government Initiatives for a just energy Transition](#) (Osnivanje energetskog udruženja središnje i istočne Europe i implementacija regionalnih javnih inicijativa za pravednu energetsku tranziciju) u kojem DOOR sudjeluje kao jedan od 10 partnera iz 8 zemalja EU (Estonija, Hrvatska, Slovenija, Poljska, Češka, Mađarska, Litva i Njemačka). Projekt se financira iz programa LIFE, linija LIFE-2021-CET-LOCAL, a sufinancira ga Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Cilj projekta je povećati kapacitete dionika u šest regija s povećanim emisijama CO₂ u središnjoj i istočnoj Europi kako bi izradili sveobuhvatne regionalne energetske i klimatske akcijske planove usklađene s nacionalnim planovima (NECP). Kroz projekt će se u cijeli proces uključiti i marginalizirane skupine čime će se pružiti potpora energetski siromašnim kućanstvima.

2

ENERGETIKA I DRUŠTVO

2. ENERGETIKA I DRUŠTVO

2.1 Publikacije

Cilj **POWERPOOR projekta**, koji je usredotočen na suzbijanje energetskog siromaštva, je omogućiti razmjenu iskustava i znanja, kao i provedbu manjih zahvata energetske učinkovitosti i ugradnju obnovljivih izvora energije, povećavajući aktivno sudjelovanje građana kroz direktni rad sa energetski ranjivim kućanstvima. U sklopu POWERPOOR projekta prošle je godine objavljena su tri izvješća.

Objavljeno je revidirano izvješće „[POWERPOOR online knjižnica](#)“ s referentnim dokumentima o energetskom siromaštvu i kolektivnim inovativnim aktivnostima. Knjižnica služi kao izvor informacija o politikama energetskog siromaštva, praksama ublažavanja i inovativnim financiranjem na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini. Svrha knjižnice jest objedinjavanje resursa koji se mogu koristiti za kapacitiranje energetskih savjetnika i mentora, te za podršku energetski siromašnim građanima i široj javnosti.

U sklopu projekta objavljeno je izvješće „[Vodič kroz energetsko siromaštvo](#)“ koje predstavlja pristup POWERPOOR-a u rješavanju energetskog siromaštva kroz zajedničke energetske inicijative.

Objavljeno je i [izvješće o trenutnom stanju energetskog siromaštva u osam pilot država projekta](#) – Bugarskoj, Hrvatskoj, Estoniji, Grčkoj, Latviji, Mađarskoj, Portugalu i Španjolskoj. Revidirano izvješće sadrži poglavje s analizom podataka iz POWER TARGET alata za pilot zemlje u periodu od ožujka do prosinca 2021. godine. Fokus je na analizi različitih podataka koje su korisnici pilot zemalja unijeli putem POWERPOOR platforme. Alat se sastoji od 18 pitanja i koristi kvalitativne i kvantitativne pokazatelje, kao što su podaci vezani uz energiju, karakteristike zgrade i druge sociodemografske podatke za prepoznavanje energetski siromašnih građana. Izvješće služi kao analiza temeljena na podacima te definira potrebna ciljna područja za ublažavanje energetskog siromaštva.

U okviru projekta **ENPOR – Mjere za ublažavanje energetskog siromaštva u sektoru privatnog najma**, u 2022. godini objavljeno je nekoliko publikacija.

Objavljen je [**dokument za jačanje kapaciteta relevantnih dionika**](#) (članova višesektorske grupe) na projektu. Dokument sadrži prioritete u području jačanja kapaciteta, katalog izvora za edukaciju i upitnik za evaluaciju nakon svake edukacije kako bi se poboljšao pristup prema sudionicima. Cilj dokumenta je poboljšati edukaciju dionika na projektu kako bi se omogućila bolja provedba politika izrađenih u sklopu ENPOR projekta za suzbijanje energetskog siromaštva u sektoru privatnog najma.

Objavljen je i [**vodič za korištenje ENPOR GIS alata za borbu protiv energetskog siromaštva**](#). Vodič za [**ENPOR GIS alat**](#) otkriva geografska područja u kojima se pojavljuje energetsko siromaštvo u sektoru privatnog najma stanova i kuća te pomože u otkrivanju, kvantificiranju i praćenju učinaka politika o povećanju energetske učinkovitosti za sve oblike energetski siromašnih kućanstava.

Izrađene su [**smjernice za kreiranje politika prema najboljoj praksi**](#) te su prilagođene specifičnim uvjetima u zemljama uključenih u projekt: Austrija, Njemačka, Estonija, Grčka, Hrvatska, Italija i Nizozemska. Cilj objavljenog dokumenta je predstaviti 10 političkih mera, koje su izradili partneri ENPOR projekta, za borbu protiv energetskog siromaštva u sektoru privatnog najma. Dokument sadrži analitički prikaz svih provedenih aktivnosti po zemljama za poboljšanje 10 pilot politika u okviru ENPOR-a prema specifičnim potrebama energetski siromašnih kućanstava u sektoru privatnog najma zemalja uključenih na projekt.

DOOR je u [**dokumentu**](#) objavljenom u okviru projekta ENPOR razradio metodologiju kojom će analizirati učinkovitost Programa energetske obnove za razdoblje 2014.-2020. i pratiti uspješnost provođenja novog Programa energetske obnove za razdoblje 2021.-2030. s posebnim osvrtom na razdoblje 2021.-2023. koje obuhvaća vrijeme provedbe ENPOR projekta. Razrađena metodologija uključuje praćenje dinamike objavljivanja javnih poziva, vrste programa, vrste poziva, količine sredstva dodijeljene za poziv, broja kućanstava s potpisanim ugovorima po pozivu, uštede primarne energije (GWh/god.) i smanjenje emisije stakleničkih plinova (u tCO2eq/god.).

Savjetodavni centar za energetsko siromašvo (EPAH) objavio je [Izvješće o nacionalnim indikatorima energetskog siromaštva](#). Izvješće se fokusira na pokazatelje na nacionalnoj razini i na to kako oni mogu pomoći državama članicama u njihovom razumijevanju i dijagnozi razina energetskog siromaštva te u njihovim strategijama i politikama za planiranje i provedbu mjera za ublažavanje. Ovo izvješće istražuje svaki od 21 pokazatelja koji su dostupni za usporedbu zemalja EU-a pružajući pojedinosti i objašnjavajući ograničenja i prijedloge za primjenu ovih pokazatelja u nacionalnim kontekstima.

DOOR je objavio [Priručnik sa savjetima za uštedu energije](#). Sukladno Europskom stupu socijalnih prava svi građani imaju pravo pristupa kvalitetnim osnovnim uslugama, uključujući vodu, kanalizaciju, energiju, prijevoz, financijske usluge i digitalnu komunikaciju. Između ostalog, energija je neophodna za ugodan i kvalitetan život. Mnogi građani nemaju problem samo s pristupom energiji – nisu spojeni na elektroenergetsku mrežu, plinsku mrežu, mrežu daljinskog sustava grijanja ili neki drugi sustav, već i s podmirivanjem troškova energije. Cilj ovog priručnika je pomoći građanima da imaju manje račune za energiju, ali da im životni uvjeti budu jednaki ili bolji nego prije primjene savjeta iz priručnika.

DOOR je objavio **tri informativna teksta o uštedi energije** kojima je cilj bio informirati građane o uzrocima energetske krize, načinima uštede energije, mogućnostima promjene opskrbljivača, načinima formiranja cijena energenata i sl. U jednom od tekstova objašnjeni su [potencijalni uzroci porasta cijena energenata](#). Zbog naglog porasta cijena plina, pojedini kupci su izrazili zabrinutost mogućnošću opskrbljivača da osiguraju nesmetanu opskrbu, stoga je objavljen tekst o tome [kako građani mogu promijeniti dobavljača](#), električne energije i plina. S obzirom na poskupljenje energenata, primarno električne energije i plina, građanima je pojašnjeno i [na koji način se formiraju cijene energenata](#).

U okviru projekta „Razvoj mreže STEM ambasadora“, čiji je cilj ojačati stjecanje znanja i vještina, kao i međusektorsku suradnju za provedbu programa popularizacije STEM-a među općom populacijom, objavljen je priručnik „[STEM u neformalnom obrazovanju za zanimanja 21. stoljeća](#)“. Priručnikom se pokušava odgovoriti na nedostatak kvalitetne i objedinjene metodologije za poučavanje i popularizaciju STEM-a u neformalnom radu s djecom, mladima i općom javnošću. Primarno je namijenjen edukatorima u neformalnom obrazovanju koji se bave STEM područjem, ali i učiteljima osnovnih i srednjih škola, odgajateljima u predškolskim ustanovama, djelatnicima visokoobrazovnih ustanova te svim ostalim zainteresiranim pojedincima koji žele razvijati svoje kompetencije, znanja i vještine za STEM obrazovanje.

2.2 Rad s građanima

U ožujku DOOR je otvorio [**Centar za borbu protiv energetskog siromaštva**](#) s ciljem približavanja tematika energetskog siromaštva, energetske učinkovitosti i održivosti građanima. Krajnji cilj aktivnosti Centra je smanjiti broj energetski siromašnih kućanstava, ali i broj kućanstava koja su u riziku od energetskog siromaštva na području grada Zagreba primjenom savjeta i konkretnih alata. Centar djeluje na adresi Slavka Batušića 7 u Zagrebu, a usluge Centra dostupne su svim zainteresiranim građanima i drugim ključnim dionicima iz privatnog i javnog sektora. Uz savjete kako povećati energetsku učinkovitost stambenog prostora, u Centru se održavaju individualna savjetovanja i edukativne radionice.

U okviru projekta „Održivim poslovanjem do bolje klime“ [**DOOR je u ožujku održao predavanje o konvencionalnim i inovativnim finansijskim instrumentima i metodama za izradu mjera za ublažavanje energetskog siromaštva.**](#) Na predavanju su bili članovi Crvenog križa iz Križevaca, a ideja je bila potaknuti sudionike i lokalne dionike koji bi mogli podržati provedbu mjera (općine, nevladine wenergetski siromašna kućanstva. Pojašnjeno je kako funkcionišu različiti mehanizmi financiranja, instrumenti i inicijative za ublažavanje energetskog siromaštva, energetske zadruge, crowdfunding kampanje i druge inicijative i primjere najboljih praksi i projekata za financiranje mjera za ublažavanje energetskog siromaštva.

U okviru projekta „JEDRO - Javne politike za održivi društveni razvoj: voda, energetika, otpad“ DOOR je u rujnu 2022. godine održao [**online predavanje iz područja energetskog siromaštva**](#) za desetak projektnih partnera. Sudionici su slušali o energetskom siromaštvu u vrijeme energetske krize te o tome kako DOOR aktivno radi na rješavanju problema kroz Centar za borbu protiv energetskog siromaštva. Na predavanju su predstavljeni i preliminarni rezultati terenskog istraživanja, a sudionici su ih povezivali s podacima koje su oni dobili u svojim istraživanjima.

U okviru projekta „Održivim poslovanjem do bolje klime“ u DOOR-ovom uredu je u rujnu održana [edukacija za savjetnike za borbu protiv energetskog siromaštva](#). Radionicu je vodila Anamari Majdandžić, starija stručna suradnica u DOOR-u, služeći se materijalima izrađenim u projektu POWERPOOR. Devetero polaznika povećali su svoje znanje o energetskom siromaštvu, energetskoj učinkovitosti i obnovljivim izvorima energije. Također, dobili su informacije o najbitnijim direktivama EU-a kao i zakonima i strategijama na razini Hrvatske, koji se odnose na energetsko siromaštvo i njegovo ublažavanje.

DOOR je u rujnu održao [info dan u zagrebačkom naselju Španško](#), gdje se nalazi ured udruge. DOOR-ovi stručni suradnici su posjetitelje upoznali s aktivnostima udruge, educirali ih o mjerama uštede energije koje mogu primjeniti u svojim domovima, kao i o prednostima korištenja električnog bicikla. Info dan održan je u okviru Europskog tjedna održivog razvoja (European Sustainable Development Week 2022).

U listopadu DOOR je sudjelovao na festivalu [Jesen u Uskoj ulici Q"Art u Varaždinu](#). Posjetiteljima, koji su u velikom broju iskazali zabrinutost zbog porasta cijene energenata, DOOR-ovi stručni suradnici su predstavili i podijelili priručnike sa savjetima za uštedu energije, kao i druge edukativne materijale. Stručni suradnici odgovarali su na upite o upotrebi solarne energije, načina uvođenja tematike okoliša i energije u škole te toga kakve im mogućnosti pružaju javni natječaji za obnovu.

Tijekom 2022. godine u okviru projekta POWERPOOR održano je **pet webinara na kojima su educirani energetski savjetnici i mentorji**, koji će tijekom projekta pružiti podršku energetski siromašnim kućanstvima. Na [webinarima](#) polaznici su naučili što podrazumijeva pojam energetskog siromaštva, kako ga je moguće prepoznati koristeći definirane indikatore, te na koji način inovativni planovi financiranja i koncept energetskih zajednica pomažu u borbi protiv energetskog siromaštva. Nakon webinara polaznici su rješavali test kako bi postali certificirani POWERPOOR energetski savjetnici i mentorji koji na terenu rade na uvođenju promjena i na ublažavanju energetskog siromaštva u svojim regijama.

2.3 Konferencije

S ciljem dubljeg istraživanja potencijala energetske tranzicije u borbi s energetskim siromaštvom, Savjetodavni centar za energetsko siromaštvo EPAH, u suradnji s Gradom Zagrebom i DOOR-om, krajem lipnja organizirao je **dvodnevnu konferenciju u Novinarskom domu u Zagrebu**. Druga međunarodna konferencija "[Put prema energetskoj autonomiji: Kako zajamčiti socijalnu uključenost](#)" okupila je brojne predstavnike jedinica lokalnih samouprava iz više od 10 država članica, predstavnike Europske unije, donositelje odluka, energetske agencije, organizacije civilnog društva i druge dionike aktivne u borbi protiv energetskog siromaštva.

DOOR je u srpnju sudjelovao na dvodnevnoj konferenciji "[Energy poverty and energy prices in Eastern Europe](#)" u Budimpešti. U okviru konferencije održana je i radionica na kojoj su sudionici radili na rješavanju problema energetske obnove višestambenih zgrada, gdje je **DOOR prezentirao primjere dobrih praksi iz Hrvatske** po pitanju energetske obnove

Na [POWERPOOR brokerskom događaju](#) koji je u studenom održan u Bruxellesu DOOR je predstavio dva projekta - EmpowerMed (Osnaživanje žena da djeluju protiv energetskog siromaštva na Mediteranu) i ENPOR - Mjere za ublažavanje energetskog siromaštva u sektoru privatnog najma, te su razmjenjivane informacije i prenošene lekcije iz EU projekata, kao i mogućnosti umrežavanja za buduće pozive. **DOOR je predstavio Programe energetske obnove i Javne pozive za energetski siromašna kućanstva** te je pojašnjeno kako se rješava problem energetskog siromaštva u sektoru privatnog najma.

2.4 Radionice i sastanci

Povodom međunarodnih dana energetskog siromaštva DOOR-ova starija stručna suradnica Anamari Majdandžić u veljači je s Lirom Hakanis iz albanske organizacije Centar EDEN dala intervju na temu problema energetskog siromaštva i iskustava nevladinih organizacija. Intervju je organizirao Centar EDEN, a govornice su se fokusirale na problem energetskog siromaštva u Albaniji i Hrvatskoj. Cilj događaja bio je širenje svijesti o tom globalnom problemu i konceptu energetskog siromaštva, njegovim posljedicama i rješenjima kroz širi pregled situacije u regiji.

U okviru ENPOR projekta u 2022. godini **održano je šest sastanka REACT grupe i četiri sastanka TARGET grupe**. Sastanci su održavani u periodu od siječnja do studenog, a formati su bili različiti – neki su održavani online, neki uživo, a neki hibridno. Na sastancima REACT grupe ukupno je bilo oko 100 sudionika, koji su dolazili iz različitih organizacija, dok je na sastancima TARGET grupe ukupno bilo oko 230 sudionika.

S ciljem suzbijanja energetskog siromaštva, [DOOR i HEP ESCO održali su sastanak za uspostavljanje suradnje](#) i inovativnih modela za borbu protiv energetskog siromaštva. Miljenka Kuhar i Anamari Majdandžić iz DOOR-a prezentirale su **iskustva u borbi protiv energetskog siromaštva u Hrvatskoj**, dok su članovi HEP ESCO tima na EU projektu SocialWatt predstavili projekt, njegove alate i aktivnost. Projekt SocialWatt financira se iz EU programa Obzor 2020, a cilj mu je omogućiti državama članicama obveznim prema članku 7 (Sustavi obvezne energetske učinkovitosti) EU Direktive o energetskoj učinkovitosti širom Europe da razviju, usvoje, testiraju i šire inovativne programe za ublažavanje energetskog siromaštva.

Sastanak [POWERPOOR-ovih projektnih partnera](#) održan je u lipnju u Lisabonu. Na sastanku su predstavljene provedene aktivnosti, a DOOR je kao voditelj 4. radnog paketa najavio edukaciju energetskih savjetnika i mentora u Zagrebu, organizaciju info dana za energetski siromašne građane u suradnji s Gradom Zagrebom, te sastanak višesektorske Grupe za suradnju za potrebe implementacije aktivnosti iz projekta POWERPOOR. DOOR je najavio i posjete energetski siromašnim kućanstvima u Križevcima i u Zagrebu, prilikom kojih su bili provedeni jednostavni energetski pregled stambenih objekata i predložene mjere pomoći.

DOOR je sudjelovao na dva sastanka projektnih partnera u okviru projekta EmpowerMed. Jedan sastanak održan je u Zadru, a drugi u Padovi.

Prvi [sastanak projektnih partnera u okviru projekta ENPOR](#) koji je održan uživo odvio se u rujnu u Beču. Na dvodnevnom sastanku 12 partnerskih organizacija raspravljalo je o aktivnostima koje će se provoditi do kraja projekta te o potrebama i izazovima s kojima se projekt susreo i koji ih čekaju u nastavku provedbe.

DOOR-ove stručne suradnice na radionici „[Ublažavanje energetskog siromaštva](#)“, održanoj u rujnu u Zagrebu, predstavile su projekte POWERPOOR, ENPOR, EmpowerMed te EPAH. Cilj radionice, koju je u okviru projekta SocialWatt organizirao HEP ESCO, bila je razmjena znanja i iskustva te poticanje dijaloga o zakonodavnim i praktičnim aspektima teme energetskog siromaštva u Hrvatskoj.

2.5 Alati

U okviru dva projekta koji se bave energetskim siromaštvom razvijeni su alati koji trebaju pomoći u borbi s tim problemom.

ENPOR **GIS alat za energetsko siromaštvo**, napravljen u okviru ENPOR projekta, predstavlja online kartu za prikaz zemljopisnog položaja energetskog siromaštva u sektoru iznajmljivanja stanova i kuća. U 2022. godini ažuriran je sadržaj o rezultatima rada na projektu te je napravljena [nova promjena u ENPOR GIS dashboard-u](#). Uz postojeći dashboard, karte će pomoći u vizualizaciji podataka na nacionalnoj, regionalnoj i (gdje je moguće) lokalnoj razini, koristeći podatke iz EU-SILC-a (Statistika Europske unije o dohotku i životnim uvjetima), EU EPOV-a (Europski opservatorij za energetsko siromaštvo) i iz popisa stanovništva, što uključuje podatke o proračunu kućanstava. Uveden je i novi sadržaj – Community led retrofit organisations and projects – karta na kojoj se mogu pronaći projekti i organizacije koje svojim udruživanjem kao energetska zadruga, energetska zajednica ili slični oblici udruživanja građana, rade na ciljevima održivog razvoja.

U okviru projekta POWERPOOR izrađen je [set informacijsko-komunikacijskih online alata](#). **POWER TARGET** alat pomaže jedinicama lokalne i regionalne samouprave u identificiranju energetski siromašnih građana, naselja ili gradskih četvrti. **POWER ACT** alat omogućava građanima bolje razumijevanje vlastite potrošnje energije i olakšava im promjenu u ponašanju pri potrošnji energije, kao i provedbu mjera povećanja energetske učinkovitosti. **POWER FUND** alat pruža građanima informacije o inovativnim finansijskim instrumentima poput crowdfundinga i toga kako iskoristiti potencijal kolektivnog financiranja projekata za uštedu energije kada smo npr. član energetske zajednice.

Two side-by-side screenshots of the POWERPOOR toolkit. Both screenshots feature a green header with the logo and the word "toolkit".

PowerTarget Screenshot:
The header says "Welcome to PowerTarget". Below it is the text "Is your energy spending high? Find help to decrease it now!". At the bottom is a button labeled "Start Survey".

PowerAct Screenshot:
The header says "Welcome to PowerAct". Below it is the text "Assess your energy consumption at home and save!". At the bottom is a button labeled "Start Assessment".

2.6 Priznanje

DOOR je [za provođenje neformalnih programa obrazovanja](#) dobio oznaku „**SKOCKANO ORGANIZACIJA**“. SKOCKANO je kratica za „standard kvalitete organizacija civilnog društva konstruktivno angažiranih u neformalnom obrazovanju“, a DOOR je zadovoljio i ispunio tražene kriterije i standarde te će od sada sve programe obrazovanja provoditi uz oznaku za osiguranje kvalitete.

3

DRUŠTVENI UČINAK

3. ANALIZA DRUŠTVENOG UČINKA

U 2022. godini razradili smo metodologiju te održali internu edukaciju za zaposlenike DOOR-a o provedbi praćenja i analize društvenog učinka DOOR-a. Implementacija metodologije analize društvenog učinka (ADU), koji se može definirati kao posljedice koje po ljudi imaju bilo koje javne ili privatne aktivnosti koje mijenjaju način na koji ljudi žive i funkcioniraju kao članovi društva (Glasson, 2000), predstavlja iskorak DOOR-a prema dodatnim naporima institucionalne refleksivnosti te unaprjeđenja kvalitete provođenja projekata i organizacijskog djelovanja na dobrobit ciljnih, tj. ranjivih skupina i šire zajednice. U tom smislu, sistematiziranim prikupljanjem podataka preko čitavog lanca vrijednosti učinka DOOR-ovih organizacijskih i projektnih aktivnosti ostvaruje se potencijal njihovog vrednovanja u kontekstu prepoznavanja širokog spektra učinaka na užu i širu zajednicu s obzirom na temeljna područja DOOR-ovog institucionalnog djelokruga – edukacija, zagovaranje i komunikacija.

U tu svrhu, DOOR je u 2022. godini operacionalizirao inicijalni paket alata za provedbu ADU, kao što je nacrt vodiča provedbe ADU te baza podataka za praćenje društvenog učinka projektnih aktivnosti u 2022. godini, pri čemu su definirani ključni pokazatelji nužni za kreiranje lanca vrijednosti učinaka svih projekata te pri čemu su prikupljeni relevantni podatci temeljem kojih je izvršen preliminarni pregled polazišnog stanja za daljnju procjenu društvenog učinka u narednim godinama. Preliminarni nalazi pokazuju kako je DOOR je kroz niz komunikacijskih, zagovaračkih i istraživačkih aktivnosti, u sklopu ukupno 14 projekata koje provodi ili koordinira u 2022. godini, ostvario širok spektar društvenih učinaka.

Provedbom komunikacijskih aktivnosti ostvarena je **veća međunarodna i nacionalna vidljivost organizacije** i DOOR-ovih projekata među općom populacijom i relevantnim dionicima kroz objave u časopisima, portalima i na komunikacijskim kanalima DOOR-a, ali i kroz objavljena izvješća. Time je DOOR ojačao svoju ulogu kao organizacije koja se bavi temama energetskog siromaštva, energetske učinkovitosti i klimatskih promjena.

Također, u sklopu istraživanih projekata, organizacijom i sudjelovanjem u nizu okruglih stolova, panel rasprava, javnih savjetovanja i drugih oblika javnog djelovanja, ostvaren je određeni učinak u djelokrugu DOOR-ovih zagovaračkih aktivnosti za pravednije, socijalno osjetljivije društvo otporno na klimatsku i energetsku krizu.

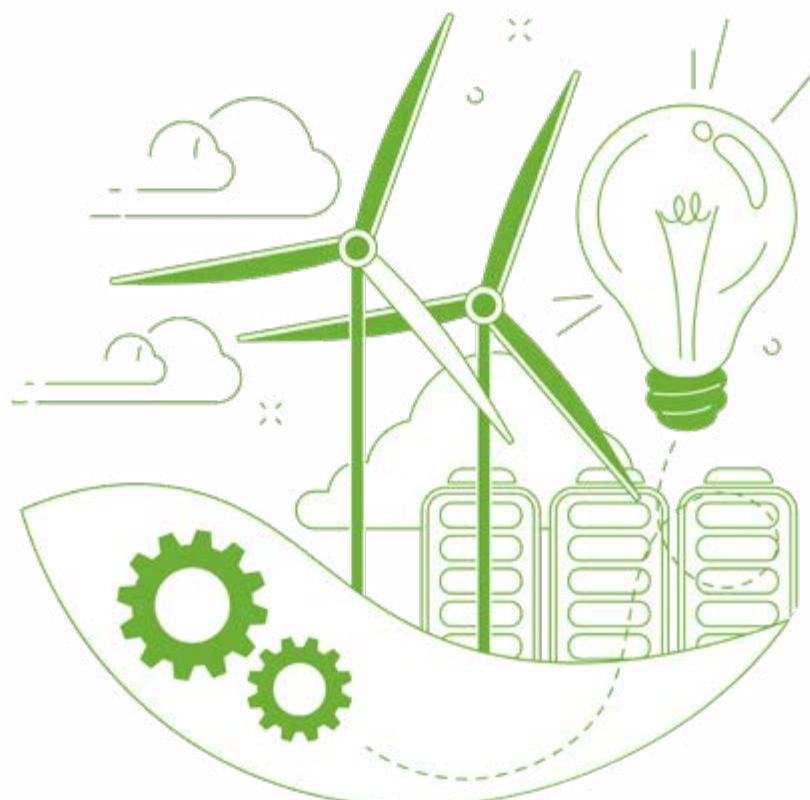
Osim toga, kroz edukativne aktivnosti brojni korisnici su opskrbljeni stečenim znanjem i vještinama koje im mogu koristiti u dalnjem djelovanju, pružanju pomoći i širenje informacija (o energetskom siromaštву, uštedi energije, klimatskoj krizi). Mladi su potaknuti na djelovanje u svojoj okolini, probuđen im je interes za STEM aktivnostima, smanjivanju posljedica energetskog siromaštva i klimatske krize. Također, ostvaren je učinak na zaposlenike kroz **usvajanje novih vještina potrebnih na tržištu rada** i razvoj novog znanja koje će zaposlenici moći koristiti u dalnjem radu.

Provedene istraživačke aktivnosti i analize daju korisne informacije za različita područja istraživanja, nove projektne aktivnosti te otvaraju mogućnosti za kontinuirani rast istraživačkih kapaciteta DOOR-a kroz (nastavak) suradnje s različitim stručnim dionicima iz područja prirodnih, tehničkih i društvenih istraživanja, kao što su jedinice lokalne samouprave i akademske zajednice.

S obzirom na mapirane projektne aktivnosti, preliminarni pregled ulaznih podataka nagovještava izravne i neizravne učinke na svim razinama intervencije gdje se očekuje društvena promjena kroz sljedeći sklop učinaka (prema Vanclay, 2002):

1. Učinci kao promjena u načinu života (tj. kako ljudi žive, rade, igraju se i dolaze u međusobnu interakciju)
2. Učinci u kulturi (tj. u njihovim običajima, uvjerenjima, vrijednostima ili pak jeziku/dijalektu i druge elemente koji čine društvenu ili etničku grupu različitom u odnosu na druge)
3. Učinci u zajednici (tj. u koheziji zajednice, stabilnosti zajednice, karakteru, dostupnosti usluga i potrebnih objekata; učinak na infrastrukturu, javne službe, dobrovoljne organizacije, mreže djelovanja i podrške i ukupnu koheziju zajednice)
4. Učinci u političkom sustavu (tj. mjeri u kojoj ljudi mogu participirati u odlukama koje utječu na njihov život, u nivou demokratizacije društva te resursa koji su dostupni u tu svrhu)
5. Učinci u okolišu: tj. (kvaliteti zraka i vode, dostupnosti i kvaliteta namirnica, veličini različitih okolišnih rizika, prašini i buci kojoj su izloženi, adekvatnosti higijenskih uvjeta, fizičkoj sigurnosti ljudi, te pristupačnosti i mogućnosti kontrole različitih prirodnih resursa)
6. Učinci u zdravlju i kvaliteti života (tj. na osjećaj za mjesto stanovanja, njegovu estetiku ili nasljeđe, osjećaj pripadanja, sigurnosti i povoljnosti za život; učinak na mentalno, fizičko i socijalno opće zdravlje)
7. Učinci u osobnim pravima i vlasničkim pravima (tj. postoji li učinak u vidu ekonomskih šteta/koristi)
8. Učinci u strahovima i aspiracijama (tj. u percepciji o strahovima povezanim s vlastitom budućnošću i budućnošću zajednice, te aspiracijama vezanim uz vlastitu budućnost ili budućnost vlastite djece)

Temeljem prikupljenih polazišnih spoznaja DOOR će u narednom razdoblju **nastaviti razvijati i primjenjivati metodologiju i alate analize društvenog učinka** te u tom kontekstu izvještavati o svojem projektnom i organizacijskom djelovanju kako bi se analitički prikazala poveznica između usklađenosti DOOR-ovih strateških ciljeva i ciljeva specifičnih projekata i aktivnosti s ostvarenim ishodima, efektima i učincima na terenu.

4

DOOR-ov CO₂ OTISAK

4. DOOR-OV CO₂ OTISAK TIJEKOM 2022. GODINE

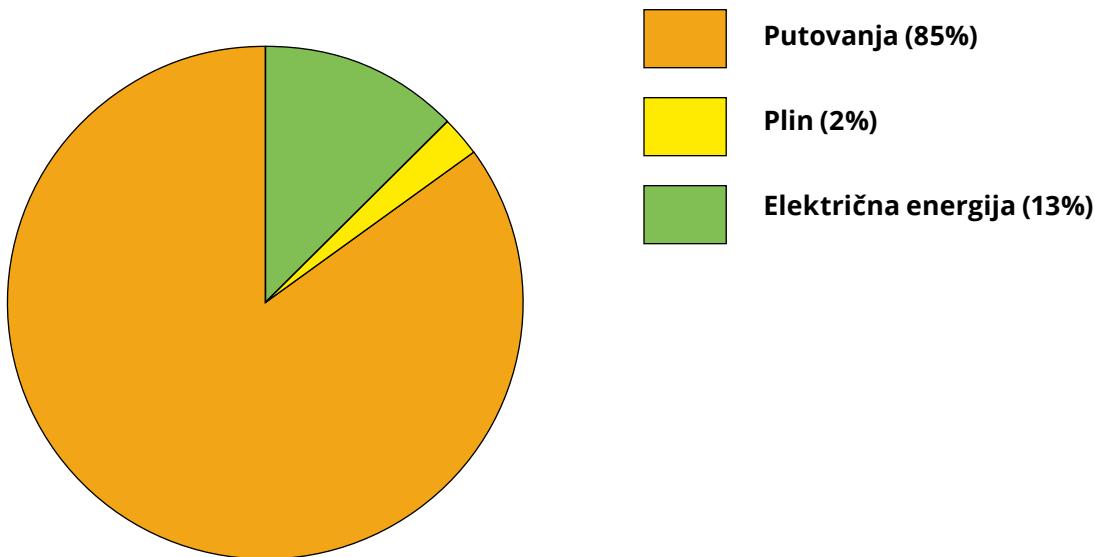
Pojednostavljenom metodom izračuna CO₂ izračunali smo CO₂ koje je DOOR kao organizacija proizveo tijekom 2022. godine. Za izračun ugljičnog otiska prikazani su podaci koji odgovaraju podacima o aktivnostima u organizaciji i faktoru emisije.

Podaci o aktivnostima organizacije podijeljeni su u tri vrste opsega:

1. Izravne emisije povezane s aktivnostima organizacije (potrošnja fosilnih goriva u strojevima ili vozilima).
2. Neizravne emisije povezane s potrošnjom energije koju dobiva i troši organizacija.
3. Ostale neizravne emisije (primjer za to su radna putovanja različitim vrstama prijevoza).

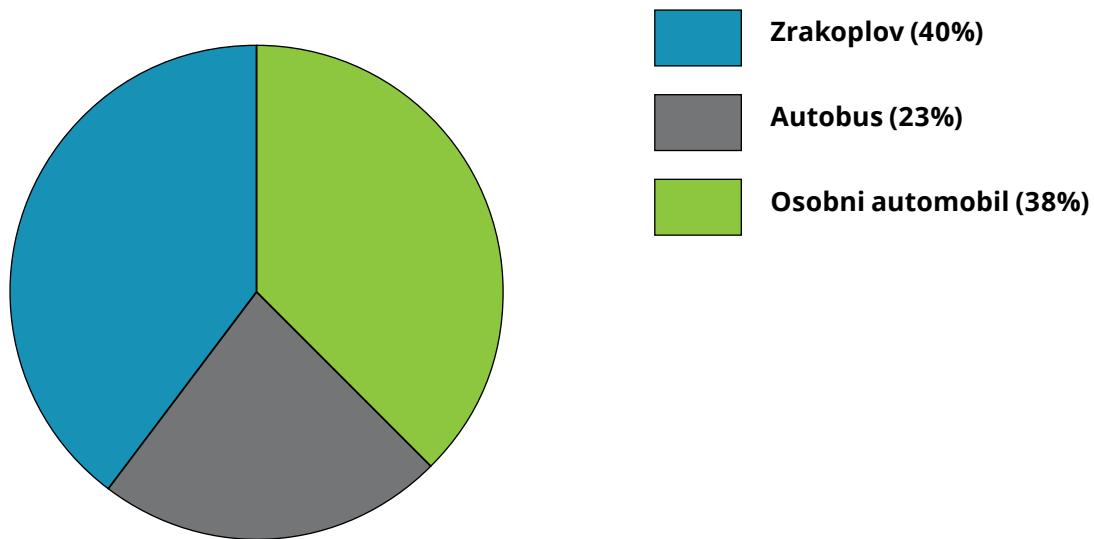
Podaci DOOR-a u 2022. godini prikazani su na sljedećim grafikonima, kao i usporedba rezultata dobivenih u 2015. godini u odnosu na 2022. godinu na slici 3. i 4.

Slika 1: Rezultati ugljičnog otiska

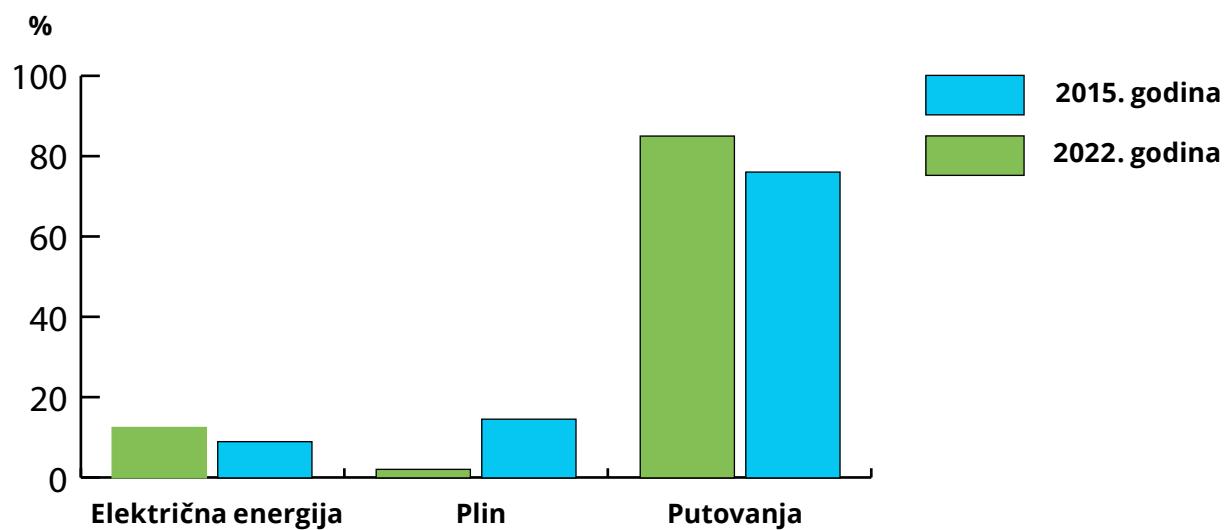
Slika 1 prikazuje rezultate DOOR-ovog ugljičnog otiska za razdoblje 2022. godine. Vidljivo je da najveća količina ugljičnog otiska od 85% uzrokovana putovanjima, dok električna energija rezultira 13% od ukupnog otiska, a plin sa samo 2%.

Slika 2: Putovanja u razdoblju 2022.

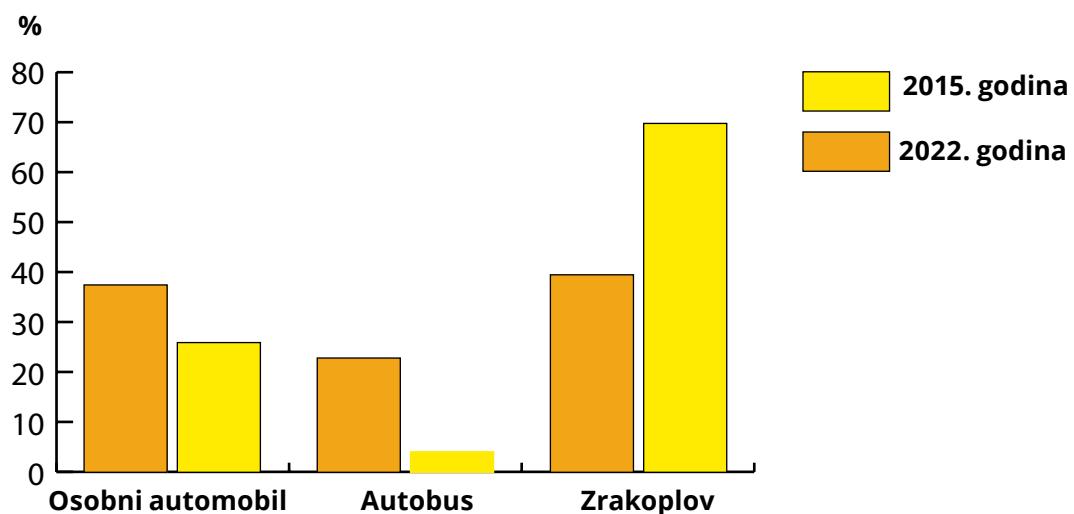
Slika 2 pokazuje da je najveći broj putovanja organizacije bilo zrakoplovom (40%), putovanja automobilom (38%), a na zadnjem mjestu nalaze se putovanje autobusom (23%).

Slika 3: Usporedba ugljičnog otiska za razdoblje 2015. i 2022. godine

Slika 3 prikazuje usporedbu ugljičnog otiska 2015. i 2022. godine. Što se tiče električne energije, može se vidjeti da je potrošnja električne energije porasla 2022. godina u odnosu na 2015. godinu i to povećanje iznosi 3,51%. **Potrošnja plina u 2022. godini smanjena je u odnosu na 2015.** Ugljični otisak plina smanjen je u 2022. za 12,44% u odnosu na 2015. godinu, ali je došlo do povećanja emisija ugljika proizvedenih putovanjima od 9,93%.

Slika 4: Usporedba ugljičnog otiska za razdoblje 2015. i 2022. godine

Slika 4 pokazuje da je u 2022. godini bilo više putovanja automobilom. Stoga su emisije koje su proizvedene putovanjem osobnim automobilom u 2022. godini za 11.49% veće u odnosu na istu kategoriju emisija iz 2015. godine. U 2022. godini zaposlenici DOOR-a više su putovali autobusom nego u 2015. te su stoga emisije u 2022. godini više za 18.69% u odnosu na 2015. godinu. U 2022. godini **smanjen je broj putovanja avionom** u odnosu na 2015. godinu te su emisije pale sa 69,71% na 39,54%.

Iz prikaza je vidljivo i da je ugljični otisak u 2022. godini veći nego u 2015. Iako je u 2015. godini bilo značajnije više putovanja zrakoplovom, u 2022. godini bilo je više putovanja automobilom i autobusom, a manje putovanja zrakoplovom, što je, između ostalog, i rezultat većeg broja online sastanaka. Također potrošnja električne energije u DOOR-u veća je u 2022. u odnosu na 2015. godinu, s obzirom na to da je broj zaposlenika u 2022. godini bio veći u odnosu na 2015. godinu.

5. VOLONTIRANJE I PRIPRAVNIŠTVO

5.1 Volontiranje

U okviru projekta „JEDRO - javne politike za održivi društveni razvoj: voda, energetika, otpad“, DOOR-u su se priključile dvije volonterke na poslovima vezanim uz organizacijski aspekt izvedbe fokus grupa na temu postojećeg stanja i reforme vodnih usluga te koproduktijskog (zajedničkog) upravljanja obnovljivim izvorima energije u Hrvatskoj na lokacijama provedbe fokus grupa. Uz to u DOOR-u su volontirali i volonteri koji su pomagali u posjetima kućanstvima u okviru projekata koji se bave pitanjem energetskog siromaštva.

U aktivnostima vezanim uz provedbu projekta Energetski, kulturni i održivi razvoj Buševca – ulaganje u programe i infrastrukturu lokalne zajednice (Buš Eko?!), tijekom 2022. godine sudjelovalo je **30 volontera**. Volonteri su bili angažirani na pripremnim radovima za organizaciju završne konferencije kao i pomoćnim radovima čišćenja novoobnovljenog Društvenog doma u Buševcu.

5.2 Pripravništvo

Tijekom 2022. godine u DOORu su a boravile **tri pripravnice**.

Prva pripravnica Enora Loyer svoj je pripravnički staž odradila tijekom siječnja i veljače 2022. godine. Enora je studentica ESAIP school of engineering iz Francuske, a ponajviše je adila na pregledu dokumenata u okviru paketa Fit for 55.

Maria Julia Ballivian Kukoc, timu se pridružila tijekom svibnja i lipnja 2022. godine putem programa ERASMUS+. Maria je studirala na Sveučilištu Murcia u Španjolskoj, a u DOOR-u je radila na analizi apsorpcije sredstava iz EU fondova.

Nena Šilić, pridružila se DOOR-ovom timu početkom listopada 2022. godine putem programa ERASMUS+ programa. Tijekom perioda pripravništva ponajviše je radila na projektu BIOLOC.

6. ORGANIZACIJSKI RAZVOJ

U 2022. godini DOOR je nastavio proširivati krug organizacija s kojima surađuje i jačati dotadašnju suradnju. Sve važne informacije o svom radu udruga objavljuje na internetskoj stranici www.door.hr. Kao i tijekom 2021. godine redovito su izdavani bilteni s pregledom najvažnijih informacija, najavom događanja i preporukama za stručnu literaturu svaka dva tjedna, a on je, kao i prethodnih godina, stizao na 1.700 adresa pretplatnika. Na bilten se možete pretplatiti [ovdje](#).

DOOR-ov strateški cilj na polju institucionalnog razvoja je osiguranje stabilnog poslovanja u odgovarajućem poslovnom prostoru, s aktivnim članovima i zadovoljnim zaposlenicima, uz ostvarenje dijela prihoda na tržištu putem gospodarskih djelatnosti.

7. INTERNA STRUKTURA

Skupština je najviše tijelo DOOR-a i okuplja sve članove. Između sjednica Skupštine, DOOR-om upravlja Upravni odbor u sljedećem sastavu:

- dr. sc. Maja Božičević Vrhovčak, dipl. ing. el., predsjednica Upravnog odbora od 12. svibnja 2022.
- dr. sc. Ana-Maria Boromisa, dipl. ing. el., predsjednica Upravnog odbora do 12. svibnja 2022.
- prof. dr. sc. Marko Delimar, dipl. ing. el.,
- Mia Dragović Matosović, bacc. oec., MBA (do 12. svibnja 2022.)
- Ivana Rogulj, dipl. ing. el., MBA, (od 12. svibnja 2022.)
- mr. sc. Zlatko Zmijarević, dipl. ing. el.

Funkciju izvršne direktorice obnaša Miljenka Kuhar, mag. soc.

Uz izvršnu direktoricu, DOOR je na završetku 2022. godine imao još trinaest zaposlenika: voditeljicu finansija Mašu Pauković, mag. oec., voditeljicu ureda Danijelu Špišić, voditeljicu ureda Kristinu Ljubica Paša, stariju stručnu suradnicu Maju Bratko dipl. ing. geol., stariju stručnu suradnicu Anamari Majdandžić, mag. oecol., starijeg stručnog suradnika Matiju Epperta, mag. ing. petrol., stariju stručnu suradnicu Sandru Slivar mag. oecol et.prot.nat., stariju stručnu suradnicu Sandu Brumen, mag. soc., mlađu stručnu suradnicu Anju Vulinec, mag. soc., mlađu stručnu suradnicu Kristinu Godec, mag. ing. el. techn. inf., mlađeg stručnog suradnika Tomislava Cika, mag. soc., mlađu stručnu suradnicu Mariu Juliu Ballivian Kukoc, mag.oec. te mlađu stručnu suradnicu Olgu Moniku Menčik, mag. nov.

8

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE

8. FINANCIJSKO IZVJEŠĆE

8.1 Bilanca na dan 31.12.2022.

IMOVINA	2021	2022	INDEKS
NEFINANCIJSKA IMOVINA	86.343	163.538	189,41
Neproizvedena dugotrajna imovina	62.474	85.861	137,43
Proizvedena dugotrajna imovina	23.869	77.677	325,43
Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	0	0	0,00
Sitni inventar	0	0	0,00
Nefinancijska imovina u pripremi	0	0	0,00
Proizvedena kratkotrajna imovina	0	0	0,00
FINANCIJSKA IMOVINA	3.378.971	3.662.549	108,39
Novac u banci i blagajni	3.296.470	2.583.112	78,36
Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	21.020	23.216	100,00
Zajmovi	45.187	10.079	100,00
Vrijednosni papiri	0	0	0,00
Dionice i udjeli u glavnici	0	0	0,00
Potraživanja za prihode	16.294	20.343	100,00
Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	0	1.025.799	0,00
UKUPNO	3.465.314	3.826.087	110,41

OBVEZE I VLASTITI IZVORI	2021	2022	INDEKS
OBVEZE	3.990.500	4.271.111	107,03
Obveze za rashode	176.895	239.061	135,14
Obveze za radnike	153.931	212.942	138,34
Obveze za materijalne rashode	16.965	14.119	83,22
Obveze za financijske rashode	0	0	0,00
Obveze za prikupljena sredstva pomoći	0	0	0,00
Obveze za kazne, penale i naknade šteta	0	0	0,00
Ostale obveze	5.999	12.000	200,03
Obveze za vrijednosne papire	0	0	0,00
Obveze za kredite i zajmove	0	0	0,00
Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	3.813.605	4.032.050	105,73
VLASTITI IZVORI	3.813.605	4.032.050	105,73
Vlastiti izvori	0	0	0,00
Višak prihoda	0	0	100,00
Manjak prihoda	525.186	445.024	100,00
UKUPNO	3.465.314	3.826.087	110,41

Ukupna imovina na dan 31.12.2022. godine iznosila je **3.826.087 kn** (31.12.2021.: 3.465.314 kn).

Nefinancijska imovina je na dan 31.12.2022. godine iznosila 163.538 kn (31.12.2021.: 86.343 kn). Sastoji se od Ne proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 85.861 kn (31.12.2021.: 62.474 kn) i Proizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 77.677 kn (31.12.2021.: 23.869 kn).

Financijska imovina je na dan 31.12.2022. godine iznosila 3.662.549 kn (31.12.2021.: 3.378.971 kn) i viša je zbog dinamike uplata donatora i kupaca usluga. Sastoji se od:

- Novca u banci i blagajni u iznosu od 2.583.112 kn (31.12.2021.: 3.296.470 kn),
- Depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 23.216 kn (31.12.2021.: 21.020 kn),
- Zajmova u iznosu od 10.079 kn (31.12.2021.: 45.187 kn) te
- Potraživanja za prihode u iznosu od 20.343 kn (31.12.2021.: 16.294 kn).

Ukupne obveze i vlastiti izvori na dan 31.12.2022. godine iznosili su **3.826.087 kn** (31.12.2021.: 3.465.314 kn).

Obveze za radnike iznose 212.942 kn (31.12.2021.: 153.931 kn) i u cijelosti se odnose na plaću za prosinac 2022. godine.

Obveze za materijalne rashode iznose 14.119 kn (31.12.2021.: 16.965 kn) i odnose se na dospjele neplaćene obveze prema dobavljačima, na naknade za prijevoz na posao i s posla radnicima i na ostale obveze te su u cijelosti podmirene početkom 2022. godine.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja iznosi 4.032.050 kn (31.12.2021.: 3.813.605 kn).

8.2 Izvještaj o prihodima i rashodima za razdoblje od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

PRIHODI	2021	2022	INDEKS
Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	166.539	52.797	31,70
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	2.700	3.000	111,11
Prihodi od imovine	23.399	4.731	20,22
Prihodi od donacija	4.366.271	7.888.532	180,67
Ostali prihodi	769	73.501	9.558,00
UKUPNO	4.559.678	8.022.561	175,95

RASHODI	2021	2022	INDEKS
Rashodi za radnike	2.004.615	2.257.458	112,61
Materijalni rashodi	1.567.097	1.063.845	67,89
Rashodi amortizacije	49.312	52.758	106,99
Financijski rashodi	39.114	27.946	71,45
Donacije	1.627.298	4.539.600	278,97
Ostali rashodi	2.027	0	0,00
UKUPNO	5.289.463	7.941.607	150,14

Ukupni prihodi u 2022. godini iznosili su 8.022.561 kn (2021.: 4.559.678 kn) te su povećani u odnosu na 2021. godinu za 75,95%.

Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga su ostvareni u iznosu od 52.797 kn (2021.: 166.539 kn) i bilježe pad u odnosu na 2021. godinu, a najvećim se dijelom odnose na prihode realizirane od gospodarske djelatnosti.

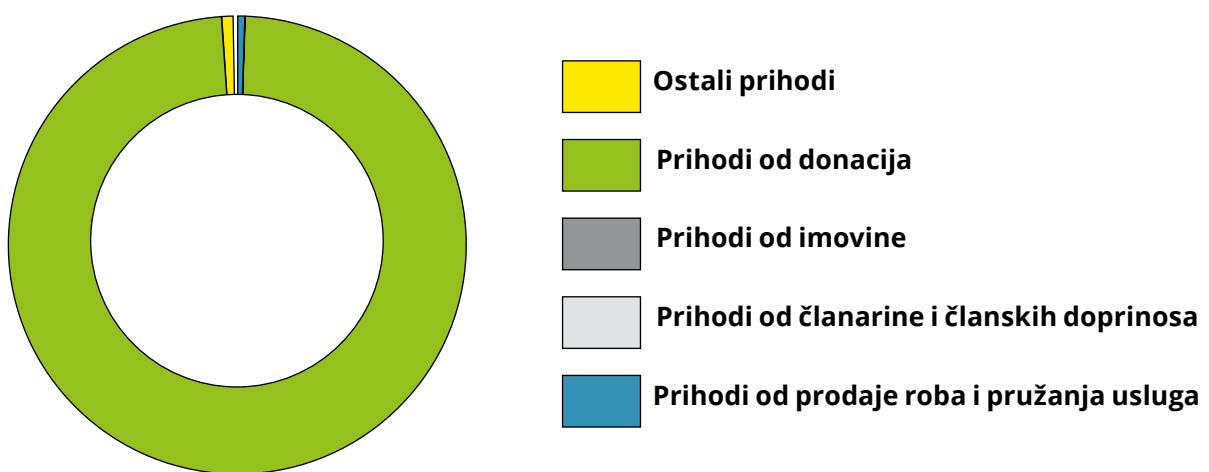
Prihodi od članarina i članskih doprinosa iznosili su 3.000 kn (2021.: 2.700 kn), a odnose se na članarine redovnih članova i članica udruge.

Prihodi od imovine su iznosili 4.731 kn (2021.: 23.399 kn) te se u najvećoj mjeri odnose na prihode od pozitivnih tečajnih razlika, a u znatno manjoj mjeri na a vista kamate (kamate po viđenju) na novčana sredstva na bankovnim računima.

Prihodi od donacija su realizirani u iznosu od 7.888.532 kn (2021.: 4.366.271 kn) te su znatno povećani u odnosu na 2021. godinu s obzirom na realizacije po novougovorenim projektima tijekom 2021. i 2022. godine te po završnim projektnim financijskim izvještajima (Adriadapt - "a Resilience information platform for Adriatic cities and towns, ClimAlt, Primjena Hrvatskog kvalifikacijskog okvira za sveučilišne studijske programe u području elektrotehnike - HKO-ELE, Bringing the EU together on climate action – LIFE UNIFY), a ujedno su na najvećoj razini od osnutka DOOR-a.

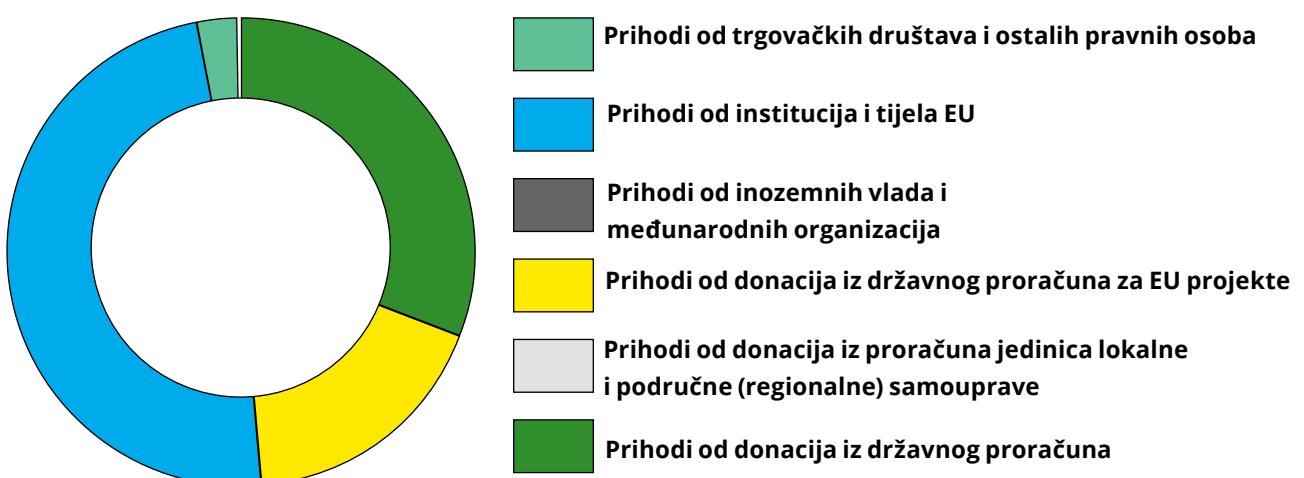
Ostali prihodi u iznosu od 73.501 kn (2021.: 769 kn) se odnose na prihode od refundacija, prihode od prodaje imovine, otpis obveza i ostale nespomenute prihode.

Struktura prihoda

U ukupnim prihodima najveći udio imaju prihodi od donacija (98,33%), a slijede ih ostali prihodi (0,92%), prihodi od prodaje roba i pružanja usluga (0,66%), prihodi od imovine (0,06%) te prihodi od članarina i članskih doprinosa (0,04%).

Prihodi od donacija

Ukupni rashodi u 2022. godini iznosili su 7.941.607 kn (2021.: 5.289.463 kn) te su znatno veći u odnosu na 2021. godinu, prvenstveno uslijed povećane potrošnje projektnih sredstava.

Rashodi za radnike realizirani su u iznosu od 2.257.458 kn (2021.: 2.004.615 kn) što u odnosu na 2021. godinu predstavlja povećanje od 12,61%, a uslijed promjena u ljudskim resursima i povećanja osnovice za obračun plaća.

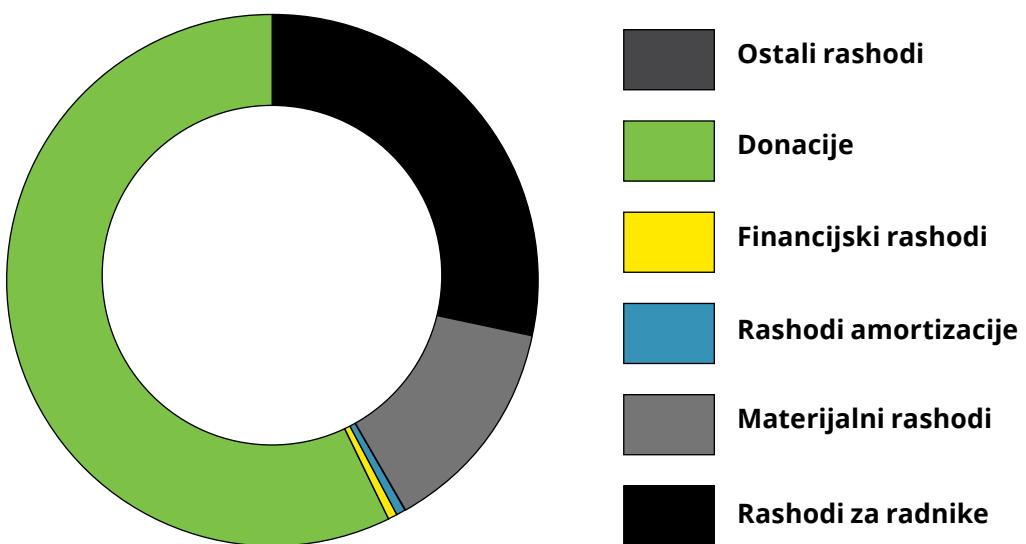
Materijalni rashodi iznosili su 1.063.845 kn (2021.: 1.567.097 kn) i u odnosu na 2021. godinu zabilježili pad od 32,11%. Materijalni se rashodi sastoje od naknada troškova radnicima (19,13%), naknada ostalim osobama izvan radnog odnosa (4,74%), rashoda za usluge (56,98%), rashoda za materijal i energiju (8,93%) i ostalih nespomenutih materijalnih rashoda (10,22%).

Rashodi amortizacije su ostvareni u iznosu od 52.758 kn (2021.: 49.312 kn).

Financijski rashodi su iznosili 27.946 kn (2021.: 39.114 kn) i smanjeni su za 28,55% u odnosu na 2021. godinu. Osim od bankovnih naknada, ovi se rashodi sastoje i od negativnih tečajnih razlika i zateznih kamata.

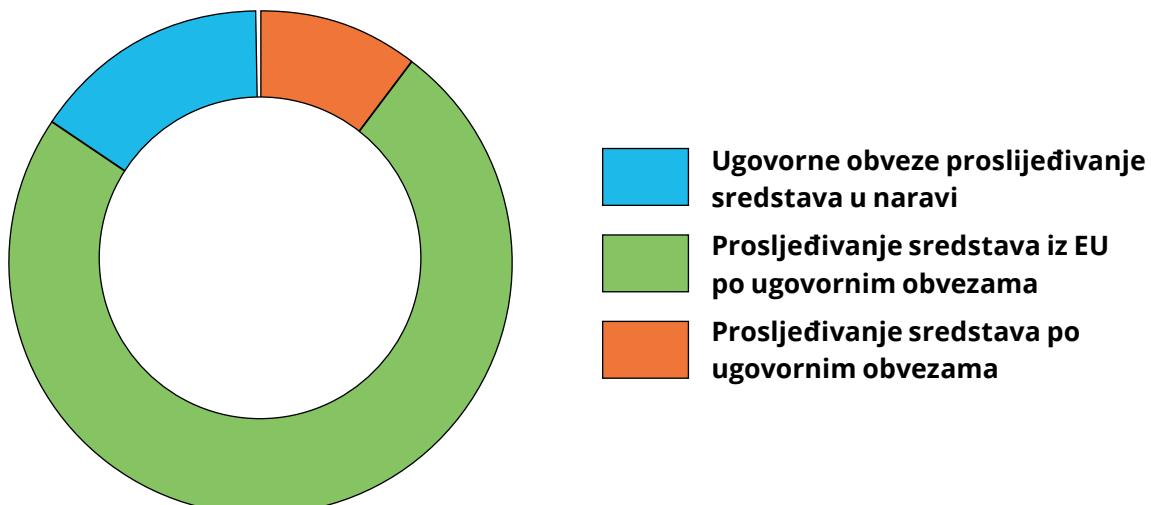
Donacije su iznosile 4.539.600 kn (2021.: 1.627.298 kn) i u odnosu na 2021. su znatno povećane, a odnose se na projektna sredstva zaprimljena od donatora i proslijeđena projektnim partnerima.

Struktura rashoda

U ukupnim rashodima najveći udio imaju donacije (57,16%), a slijede ih rashodi za radnike (28,43%), materijalni rashodi (13,40%), rashodi amortizacije (0,66%) te financijski rashodi (0,35%).

Donacije

8.3 Zaključak

Finansijsko poslovanje DOOR-a je u 2022. godini - unatoč krizi uzrokovanoj COVID-19 pandemijom, velikim izazovima s projektnim aktivnostima, promjenama u ljudskim resursima te značajnim kašnjenjima priljeva sredstava od strane donatora - bilo stabilno te su sve preuzete i novonastale obveze održene u zadanim rokovima.

U 2022. godini ostvaren je višak prihoda nad rashodima u iznosu od 80.954 kn.

DOOR je 2022. godinu završio sa 14 zaposlenih. Tijekom 2023. godine planira se daljnje proširenje DOOR tima, a s obzirom na novo prijavljene projekte u 2022. i 2023. godini i s obzirom na aktivnosti planirane u okviru projekata ugovorenih tijekom 2021. i 2022. godine.

9

KAKO SE UČLANITI

Članovi DOOR-a osobe su posvećene energetici, okolišu i održivom razvoju te korištenju energetike kao poluge društvenog razvoja. Na kraju 2022. godine imali smo preko 60 članova.

Članstvo u DOOR-u članovima omogućava povezivanje s istomišljenicima, mogućnost predlaganja projektnih ideja i tema za raspravu te sudjelovanje u aktivnostima DOOR-a, kao i korištenje DOOR-a kao platforme na kojoj mogu iskazati vlastito mišljenje za koje će, ako je prihvачeno od većine članova, DOOR poslužiti kao medij i javno zagovarati stav.

Ako želite postati članom, ispunite [prijavnicu](#) dostupnu na našim internetskim stranicama i dostavite je [Upravnom odboru](#), koji će je razmotriti na svojoj idućoj sjednici. Za više informacija, pogledajte internetsku stranicu DOOR-a ili se javite putem elektroničke pošte, telefonom ili osobno.

Društvo za oblikovanje održivog razvoja

Ured i sjedište: Slavka Batušića 7, HR - 10 000 Zagreb

tel: +385 (0) 1 4655 441

e-mail: info@door.hr

www.door.hr

www.facebook.com/DOOR.hr

www.linkedin.com/company/door.hr

www.twitter.com/door_hr

www.instagram.com/door.hr

www.youtube.com/channel/UC3c1huJHh9iGXzSKc-Qa-LA

